

The page features a decorative design with three large, overlapping blue circles of varying shades (dark blue, medium blue, and light blue) and thin blue lines that intersect to form a triangular shape in the upper right quadrant. The text is centered within this design.

راهنمای سرمایه گذاری خارجی (قوانین، فرصتها)

سازمان امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی

مرکز خدمات سرمایه گذاری استان

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۳	قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی
۱۰	آیین نامه اجرایی قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی
۲۱	مراحل دریافت مجوز سرمایه گذاری خارجی
۲۴	نمونه مجوز سرمایه گذاری
۲۵	اهم و ویژگیها و مزیت های قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری
۲۶	سرمایه گذاری خارجی (اطلاعات عمومی و پرسشهای متداول)
۲۷	فصل اول : اطلاعات عمومی
۳۱	فصل دوم: قانون تشویق و حمایت سرمایه گذار خارجی
۳۷	فصل سوم : نظام پذیرش
۳۸	فصل چهارم: سرمایه خارجی
۴۱	فصل پنجم : انتقالات ارزی
۴۲	فصل ششم: مسائل مالیاتی و گمرکی
۴۴	فصل هفتم : تسهیلات و معافیتهای مالیاتی و گمرکی
۴۶	فصل هشتم : سایر تسهیلات و معافیتها
۴۷	فصل نهم : متفرقه
۴۸	پیوست ۱: بخشها و زیر بخشهای موضوع بند "د" ماده (۲)
۴۹	پیوست ۲: روشهای سرمایه گذاری خارجی

قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی

- فصل اول - تعاریف
- فصل دوم - شرایط عمومی پذیرش سرمایه خارجی
- فصل سوم - مراجع ذیصلاح
- فصل چهارم - تضمین و انتقال سرمایه خارجی
- فصل پنجم - مقررات پذیرش ، ورود و خروج سرمایه خارجی
- فصل چهارم - تضمین و انتقال سرمایه خارجی
- فصل هفتم - مقررات نهایی

فصل اول - تعاریف

ماده (۱) اصطلاحات و عبارات بکار برده شده در این قانون دارای معانی زیر می باشد :

- **قانون:** قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی .
- **سرمایه گذار خارجی:** اشخاص حقیقی یا حقوقی غیرایرانی و یا ایرانی با استفاده از سرمایه با منشاء خارجی که مجوز سرمایه گذاری موضوع ماده (۶) را اخذ نموده باشند.
- **سرمایه خارجی:** انواع سرمایه اعم از نقدی و یا غیرنقدی که توسط سرمایه گذار خارجی به کشور وارد می شود و شامل موارد زیر می گردد:
 - **الف-** وجوه نقدی که بصورت ارز قابل تبدیل ، از طریق نظام بانکی یا دیگر طرق انتقال وجوه که مورد تائید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران باشد ، به کشور وارد شود،
 - **ب-** ماشین آلات و تجهیزات ،
 - **ج-** ابزار و قطعات یدکی ، قطعات منفصله و مواد اولیه ، افزودنی و کمکی،
 - **د-** حق اختراع ، دانش فنی ، اسامی و علائم تجاری و خدمات تخصصی ،
 - **ه-** سود سهام قابل انتقال سرمایه گذار خارجی ،
 - **و-** سایر موارد مجاز با تصویب هیات دولت .
- **سرمایه گذاری خارجی:** بکارگیری سرمایه خارجی در یک بنگاه اقتصادی جدید یا موجود پس از اخذ مجوز سرمایه گذاری.
- **مجوز سرمایه گذاری:** مجوزی که برطبق ماده (۶) این قانون برای هر مورد سرمایه گذاری خارجی صادر می شود.

- **سازمان:** سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران موضوع ماده (۵) قانون تشکیل وزارت امور اقتصادی و دارایی مصوب ۱۳۵۳/۴/۲۴.
- **هیات:** هیات سرمایه گذاری خارجی موضوع ماده (۶) این قانون.

فصل دوم - شرایط عمومی پذیرش سرمایه خارجی

ماده (۲) پذیرش سرمایه گذاری خارجی براساس این قانون و با رعایت سایر قوانین و مقررات جاری کشور می بایست به منظور عمران و آبادی و فعالیت تولیدی اعم از صنعتی، معدنی، کشاورزی و خدمات براساس ضوابط زیر صورت پذیرد:

- **الف:** موجب رشد اقتصادی، ارتقاء فن آوری، ارتقاء کیفیت تولیدات، افزایش فرصتهای شغلی و افزایش صادرات شود.
- **ب:** موجب تهدید امنیت ملی و منافع عمومی، تخریب محیط زیست، اختلال در اقتصاد کشور و تضییع تولیدات مبتنی بر سرمایه گذاریهای داخلی نشود.
- **ج:** متضمن اعطای امتیاز توسط دولت به سرمایه گذاران خارجی نباشد. منظور از امتیاز، حقوق ویژه ای است که سرمایه گذاران خارجی را در موقعیت انحصاری قرار دهد.
- **د:** سهم ارزش کالا و خدمات تولیدی حاصل از سرمایه گذاری خارجی موضوع این قانون نسبت به ارزش کالا و خدمات عرضه شده در بازار داخلی در زمان صدور مجوز، در هر بخش اقتصادی از ۲۵ درصد و در هر رشته، از ۳۵ درصد بیشتر نخواهد بود. تعیین رشته ها و میزان سرمایه گذاری در هر یک از آنها طبق آئین نامه ای خواهد بود که به تصویب هیات وزیران میرسد. سرمایه گذاری خارجی جهت تولید کالا و خدمات برای صدور به خارج از کشور به جز نفت خام از این نسبت ها معاف است.
- **تبصره -** قانون مربوط به تملک اموال غیرمنقول اتباع خارجی مصوب ۱۳۱۰/۳/۱۶ کماکان به قوت خود باقی می باشد. تملک هر نوع زمین به هر میزان بنام سرمایه گذار خارجی در چارچوب این قانون مجاز نمی باشد.

ماده (۳) سرمایه گذاریهای خارجی که براساس مفاد این قانون پذیرفته می شوند از تسهیلات و حمایتهای این قانون برخوردارند. این سرمایه گذاریها به دوطریق زیر قابل پذیرش هستند:

- **الف:** سرمایه گذاری مستقیم خارجی در زمینه هایی که فعالیت بخش خصوصی در آن مجاز می باشد.

▪ **ب: سرمایه گذاریهای خارجی در کلیه بخش ها در چارچوب روشهای مشارکت مدنی ،** بیع متقابل و ساخت ، بهره برداری و واگذاری که برگشت سرمایه و منافع حاصله صرفاً از عملکرد اقتصادی طرح مورد سرمایه گذاری ناشی شود و متکی به تضمین دولت یا بانکها و یا شرکتهای دولتی نباشد .

▪ **تبصره -** مادام که سرمایه خارجی موضوع روشهای ساخت ، بهره برداری و واگذاری مندرج در بند (ب) این ماده و سود مترتب بر آن مستهلک نشده است ، اعمال حق مالکانه نسبت به سهم سرمایه باقی مانده در بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر توسط سرمایه گذار خارجی مجاز می باشد .

ماده (۴) سرمایه گذاری دولت یا دولتهای خارجی در جمهوری اسلامی ایران حسب مورد منوط به تصویب مجلس شورای اسلامی می باشد . سرمایه گذاری شرکتهای دولتی خارجی ، خصوصی تلقی میگردد.

فصل سوم - مراجع ذیصلاح

ماده (۵) سازمان ، تنها نهاد رسمی تشویق سرمایه گذاریهای خارجی در کشور و رسیدگی به کلیه امور مربوط به سرمایه گذاریهای خارجی می باشد و درخواست های سرمایه گذاران خارجی در خصوص امور مربوطه از جمله پذیرش ، ورود ، بکار گیری و خروج سرمایه می باید به آن سازمان تسلیم گردد .

ماده (۶) به منظور رسیدگی و اخذ تصمیم در خصوص درخواستهای موضوع ماده (۵) ، هیاتی بانام هیات سرمایه گذاری خارجی به ریاست معاون وزیر اموراتقتصادی و دارایی بعنوان رئیس کل سازمان و مرکب از معاون وزیر امور خارجه ، معاون رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی ، کشور معاون رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و حسب مورد ، معاونین وزارتخانه های ذیربط تشکیل میگردد . درارتباط با درخواست پذیرش ، مجوز سرمایه گذاری پس از تصویب هیات با تائید و امضای وزیر اموراتقتصادی و دارایی صادر میگردد . بهنگام پذیرش سرمایه گذاری خارجی ، هیات موظف به رعایت ضوابط مندرج در ماده (۲) این قانون می باشد .

▪ **تبصره -** سازمان مکلف است درخواستهای سرمایه گذاری را پس از بررسی مقدماتی حداکثر ظرف « پانزده » روز از تاریخ دریافت آنها همراه با نظر خود در هیات مطرح نماید . هیات موظف است حداکثر ظرف مدت یکماه از تاریخ مطرح شدن درخواستهای مذکور به موضوع رسیدگی و تصمیم نهایی خود را کتبا اعلام نماید .

ماده (۷) بمنظور تسهیل و تسریع امور مربوط به پذیرش و فعالیت سرمایه گذارهای خارجی در کشور ، کلیه دستگاههای ذیربط از جمله وزارت اموراتصادی و دارایی ، وزارت امور خارجه ، وزارت بازرگانی ، وزارت کار و امور اجتماعی ، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ، گمرک جمهوری اسلامی ایران ، اداره کل ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی و سازمان حفاظت محیط زیست مکلفند نسبت به معرفی یک نماینده تام الاختیار با امضای بالاترین مقام دستگاه به سازمان اقدام نمایند . نمایندگان معرفی شده بعنوان رابط و هماهنگ کننده کلیه امور مربوطه در آن دستگاه با سازمان شناخته می شوند .

فصل چهارم - تضمین و انتقال سرمایه خارجی

ماده (۸) سرمایه گذارهای خارجی مشمول این قانون از کلیه حقوق ، حمایتها و تسهیلاتی که برای سرمایه گذاری های داخلی موجود است بطور یکسان برخوردار می باشند .

ماده (۹) سرمایه گذاری خارجی مورد سلب مالکیت و ملی شدن قرار نخواهد گرفت مگر برای منافع عمومی ، به موجب فرآیند قانونی ، به روش غیر تبعیض آمیز و درمقابل پرداخت مناسب غرامت به ماخذ ارزش واقعی آن سرمایه گذاری بلافاصله قبل از سلب مالکیت .

- **تبصره ۱-** تقاضای جبران خسارت وارده باید حداکثر در مدت یکسال پس از سلب مالکیت یا ملی شدن به هیات تسلیم شود.
- **تبصره ۲-** اختلاف ناشی از سلب مالکیت یا ملی شدن براساس ماده (۱۹) این قانون حل و فصل خواهد شد .

ماده (۱۰) واگذاری تمام یا بخشی از سرمایه خارجی به سرمایه گذار داخلی و یا با موافقت هیات و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی به سرمایه گذار خارجی دیگر مجاز می باشد . در صورت انتقال به سرمایه گذار خارجی دیگر ، انتقال گیرنده که باید حداقل دارای شرایط سرمایه گذار اولیه باشد ، از نظر مقررات این قانون جایگزین و یا شریک سرمایه گذار قبلی خواهد بود .

فصل پنجم - مقررات پذیرش ، ورود و خروج سرمایه خارجی

ماده (۱۱) سرمایه خارجی میتواند به یک یا ترکیبی از صور زیر به کشور وارد و تحت پوشش این قانون قرار گیرد :

- **الف -** وجوه نقدی که به ریال تبدیل می شود .
- **ب -** وجوه نقدی که به ریال تبدیل نمی شود و مستقیماً برای خریدها و سفارشات مربوط به سرمایه گذاری خارجی مورد استفاده قرار گیرد .
- **ج -** اقلام غیر نقدی پس از طی مراحل ارزیابی توسط مراجع ذیصلاح .

▪ **تبصره -** ترتیبات مربوط به نحوه ارزیابی و ثبت سرمایه خارجی در آئین نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده (۱۲) نرخ ارز مورد عمل به هنگام ورود یا خروج سرمایه خارجی و همچنین کلیه انتقالات ارزی در صورت تک نرخ بودن ارز همان نرخ رایج در شبکه رسمی کشور و در غیر این صورت نرخ آزاد روز به تشخیص بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ملاک خواهد بود.

ماده (۱۳) اصل سرمایه خارجی و منافع آن یا آنچه از اصل سرمایه در کشور باقی مانده باشد با دادن پیش آگهی سه ماهه به هیات و بعد از انجام کلیه تعهدات و پرداخت کسورات قانونی و تصویب هیات و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی قابل انتقال به خارج خواهد بود.

ماده (۱۴) سود سرمایه گذاری خارجی پس از کسر مالیات و عوارض و اندوخته های قانونی با تصویب هیات و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی قابل انتقال به خارج است.

ماده (۱۵) پرداختهای مربوط به اقساط اصل تسهیلات مالی سرمایه گذاران خارجی و هزینه های مربوطه، قراردادهای حق اختراع، دانش فنی، کمکهای فنی و مهندسی، اسامی و علائم تجاری، مدیریت و قراردادهای مشابه در چارچوب سرمایه گذاری خارجی براساس مصوبات هیات و تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی، قابل انتقال به خارج می باشد.

ماده (۱۶) انتقالات موضوع مواد (۱۳)، (۱۴) و (۱۵) با رعایت مفاد بند (ب) ماده (۳) این قانون قابل انجام است.

ماده (۱۷) تأمین ارز برای انتقالات موضوع مواد (۱۳)، (۱۴) و (۱۵) به روشهای زیر میسر است:

- **الف -** خرید ارز از نظام بانکی.
- **ب -** از محل ارز حاصل از صدور محصولات تولیدی و یا ارز حاصل از ارائه خدمات بنگاه اقتصادی که سرمایه خارجی در آن به کار گرفته شده است.
- **ج -** صادرات کالاهای مجاز طبق فهرستی که در اجرای این بند به تصویب هیات وزیران با رعایت قوانین و مقررات مربوطه میرسد.
- **تبصره ۱ -** بکارگیری یک یا ترکیبی از روشهای فوق در مجوز سرمایه گذاری درج میگردد.
- **تبصره ۲ -** در مورد سرمایه گذاریهای موضوع بند (ب) ماده (۳) چنانچه وضع قوانین یا مصوبات دولت، موجب ممنوعیت یا توقف اجرای موافقتنامه های مالی، پذیرفته شده در چارچوب این قانون شود، زیان حاصل حداکثر تا سقف اقساط سرسید شده توسط دولت تأمین و پرداخت میگردد. حدود تعهدات قابل پذیرش، توسط هیات وزیران در چارچوب این قانون به تصویب می رسد.

▪ **تبصره ۳۵-** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است معادل ارزی وجوه قابل انتقال موضوع بند (الف) این ماده را با موافقت سازمان و تائید وزیر امور اقتصادی و دارایی تامین و در اختیار سرمایه گذار خارجی قرار دهد .

▪ **تبصره ۴-** چنانچه مجوز سرمایه گذاری معطوف به بند (ب) و یا (ج) این ماده گردد ، مجوز مذکور به منزله مجوز صادرات تلقی میگردد .

ماده (۱۸) خروج آن بخش از سرمایه خارجی که در چارچوب مجوز سرمایه گذاری به کشور وارد شده اما به کار گرفته نشده باشد، از شمول کلیه قوانین و مقررات ارزی و صادرات و واردات مستثنی می باشد .

فصل ششم - حل و فصل اختلافات

ماده (۱۹) اختلافات بین دولت و سرمایه گذاران خارجی در خصوص سرمایه گذاریهای موضوع این قانون چنانچه از طریق مذاکره حل و فصل نگردد در دادگاههای داخلی مورد رسیدگی قرار میگیرد، مگر آنکه در قانون موافقتنامه دوجانبه سرمایه گذاری با دولت متبوع سرمایه گذار خارجی، در مورد شیوه دیگری از حل و فصل اختلافات توافق شده باشد .

فصل هفتم - مقررات نهایی

ماده (۲۰) دستگاههای اجرایی ذیربط مکلفند در خصوص تعهدات متقابل در چارچوب صدور رواید ، اجازه اقامت ، صدور پروانه کار و اشتغال حسب مورد برای سرمایه گذاران ، مدیران و کارشناسان خارجی برای بخش خصوصی مرتبط با سرمایه گذاریهای خارجی مشمول این قانون و بستگان درجه یک آنها براساس درخواست سازمان اقدام نمایند.

▪ **تبصره ۵-** موارد اختلاف بین سازمان و دستگاه های اجرایی با نظر وزیر امور اقتصادی و دارایی حل و فصل میشود.

ماده (۲۱) سازمان مکلف است امکان دسترسی همگانی را به کلیه اطلاعات مربوط به سرمایه گذاری و سرمایه گذاران خارجی ، فرصتهای سرمایه گذاری ، شرکای ایرانی ، موضوع فعالیت و سایر اطلاعاتی که در اختیار آن سازمان قرار دارد فراهم نماید.

ماده (۲۲) کلیه وزارتخانه ها و شرکتها و سازمانهای دولتی و موسسات عمومی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است مکلف اند کلیه اطلاعات مورد نیاز سرمایه گذاری خارجی و گزارش سرمایه گذاریهای خارجی انجام شده را در اختیار سازمان قرار دهند تا این سازمان براساس ماده فوق عمل نماید .

ماده (۲۳) وزیر امور اقتصادی و دارایی مکلف است هر شش ماه یک بار گزارش عملکرد سازمان در خصوص سرمایه گذاری خارجی موضوع این قانون را به کمیسیونهای ذیربط مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

ماده (۲۴) از تاریخ تصویب این قانون و آئین نامه اجرایی آن ، قانون جلب و حمایت سرمایه های خارجی - مصوب ۱۳۳۴/۹/۷ - و آئین نامه اجرایی آن لغو میگردد . سرمایه های خارجی که قبلا براساس قانون مزبور مورد پذیرش قرار گرفته اند تحت شمول این قانون قرار میگیرند. مفاد این قانون توسط قوانین و مقررات آتی در صورتی لغو یا تغییر می یابد که لغو یا تغییر این قانون در قوانین و مقررات مذکور تصریح شده باشد .

ماده (۲۵) آئین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت دو ماه توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید .

قانون فوق مشتمل بر بیست و پنج ماده و یازده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هشتاد مجلس شورای اسلامی تصویب و صدر مواد (۱) و (۲) ، بندهای (ج) و (د) ماده (۲) ، بند (ب) ماده (۳) و تبصره (۲) ماده (۱۷) در جلسه روزشنبه مورخ ۱۳۸۱/۳/۴ به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است .

آیین نامه اجرایی قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی

- فصل اول: تعاریف
- فصل دوم: روشها و ضوابط پذیرش
- فصل سوم: نظام پذیرش
- فصل چهارم: مرکز خدمات سرمایه گذاری خارجی
- فصل پنجم: مقررات ورود، ارزشیابی و ثبت سرمایه خارجی
- فصل ششم - مقررات خروج سرمایه و عایدات سرمایه ای
- فصل هفتم - مقررات عمومی

فصل اول: تعاریف

ماده ۱- کلیه اصطلاحات و عباراتی که در ماده (۱) قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی تعریف شده است در این آیین نامه نیز دارای همان معانی میباشد. سایر اصطلاحات و عبارات به کار برده شده در این آیین نامه دارای معانی زیر میباشد:

- **آیین نامه:** آیین نامه اجرایی قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی.
- **بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر:** شرکت ایرانی جدید و یا موجود که سرمایه خارجی به یکی از روشهای مندرج در قانون در آن به کار رفته باشد.
- **بخش غیردولتی:** بخشهای خصوصی، تعاونی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی.
- **مرکز:** مرکز خدمات سرمایه گذاری خارجی که در اجرای ماده (۷) قانون در محل سازمان تشکیل میگردد.
- **شبکه پولی رسمی کشور:** نظام بانکی (بانک مرکزی و شبکه بانکی اعم از دولتی و غیردولتی) و مؤسسات اعتباری غیربانکی که با مجوز بانک مرکزی به فعالیتهای پولی و ارزی میپردازند.
- **مؤسسه حسابرسی:** مؤسسه حسابرسی منتخبی که از میان مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران، موضوع قانون (استفاده از خدمات تخصصی و حرفهای حسابداران ذیصلاح به عنوان حسابدار رسمی) مصوب ۱۳۷۲ و سازمان حسابرسی، توسط سازمان انتخاب میشود.

فصل دوم: روشها و ضوابط پذیرش

ماده ۲- سرمایه گذاری های خارجی که در قلمرو جمهوری اسلامی ایران براساس قانون پذیرفته میشود، از تسهیلات و حمایتهای مندرج در قانون برخوردار است. پذیرش این گونه سرمایه گذاری ها تابع شرایط عمومی پذیرش سرمایه خارجی و مبتنی بر ارائه درخواست کتبی از سوی سرمایه گذاری خارجی و رعایت ضوابط مقرر در آیین نامه است.

ماده ۳- پذیرش سرمایه گذاری خارجی براساس قانون و ضوابط مندرج در این آیین نامه در چارچوب روشهای زیر است. جدول روشهای سرمایه گذاری خارجی، ویژگیها و تسهیلات قابل ارائه در چارچوب قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و اعلام میگردد.

- **الف:** سرمایه گذاری مستقیم خارجی
- **ب:** سرمایه گذاری خارجی در چارچوب ترتیبات قراردادی شامل (انواع روشهای ساخت، بهره برداری و واگذاری)، (بیع متقابل) و (مشارکت مدنی)

ماده ۴- روشهای موضوع ماده (۳) این آییننامه از حیث نحوه سرمایه گذاری و پوشش حمایتی قانون و آیین نامه دارای ویژگیها و تسهیلات مشترک و یا خاص، به شرح زیر میباشند.

- **الف: ویژگیها و تسهیلات مشترک**
 - ۱- سرمایه گذاران خارجی از رفتار یکسان با سرمایه گذاران داخلی برخوردارند.
 - ۲- ورود سرمایه نقدی و غیرنقدی خارجی صرفاً براساس مجوز سرمایه گذاری انجام میگردد و به مجوز دیگری نیاز نیست
 - ۳- حجم سرمایه گذاری خارجی در هر مورد تابع هیچ گونه محدودیتی نیست.
 - ۴- سرمایه خارجی در قبال ملی شدن و سلب مالکیت تضمین میشود و سرمایه گذاری خارجی در این موارد حق دریافت غرامت را دارد.
 - ۵- انتقال اصل سرمایه، سود سرمایه و منافع حاصل از به کارگیری سرمایه به صورت ارز و حسب مورد به صورت کالا به ترتیب مندرج در مجوز سرمایه گذاری میسر است.
 - ۶- آزادی صادرات کالای تولیدی بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر تضمین شده و در صورت ممنوعیت صادرات، کالای تولیدی در داخل به فروش رسیده و حاصل آن به صورت ارز از طریق شبکه پولی رسمی کشور قابل انتقال به خارج میباشد.

▪ ب: ویژگیها و تسهیلات خاص

- ۱- سرمایه گذاری مستقیم خارجی
- سرمایه گذاری در کلیه زمینه های مجاز برای فعالیت بخش خصوصی امکانپذیر است.
- محدودیتی از نظر درصد مشارکت سرمایه گذاری خارجی وجود ندارد.
- ۲- سرمایه گذاری در چارچوب ترتیبات قراردادی
- جبران زیان سرمایه گذاری خارجی ناشی از ممنوعیت و یا توقف اجرای موافقت نامه مالی بر اثر وضع قانون و یا تصمیمات دولت حداکثر تا سقف اقساط سررسید شده توسط دولت تضمین میشود.
- در روشهای (ساخت، بهره برداری و واگذاری) و (مشارکت مدنی) خرید کالا و خدمات تولیدی طرح مورد سرمایه گذاری توسط دستگاه دولتی طرف قرارداد، در مواردی که دستگاه دولتی خریدار انحصاری و یا عرضه کننده کالا و خدمات تولیدی به قیمت یارانه‌ای باشد، در چارچوب مقررات قانونی تضمین میشود.

ماده ۵- اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی متقاضی سرمایه گذاری در کشور، به منظور برخورداری از تسهیلات و حمایت‌های قانون باید مستنداتی را که مؤید فعالیت‌های اقتصادی و تجاری در خارج از کشور باشد، نیز ارائه دهند.

ماده ۶- سرمایه گذار خارجی که بدون برخورداری از پوشش قانون قبلاً در ایران سرمایه گذاری کرده است، میتواند با طی مراحل پذیرش، برای اصل سرمایه گذاری انجام شده از پوشش قانون برخوردار شود. پس از صدور مجوز سرمایه گذاری، سرمایه گذار از کلیه مزایای قانون و از جمله امکان انتقال سود نیز برخوردار میشود. این نوع سرمایه گذاریها کلاً سرمایه گذاری موجود تلقی شده و از ضوابط عمومی پذیرش سرمایه خارجی پیروی میکند.

ماده ۷- سرمایه گذاری خارجی در بنگاه‌های اقتصادی موجود از طریق خرید سهام و یا افزایش سرمایه و یا تلفیقی از آنها با طی مراحل پذیرش از مزایای این قانون برخوردار میگردد، مشروط به این که سرمایه گذاری مزبور، ارزش افزوده ایجاد کند. ارزش افزوده جدید میتواند در نتیجه افزایش سرمایه در بنگاه اقتصادی و یا تحقق اهدافی از قبیل ارتقای مدیریت، توسعه صادرات و یا بهبود سطح فنآوری در بنگاه اقتصادی موجود حاصل شود.

ماده ۸- هیات به هنگام ارزیابی و صدور مجوز هر مورد پیشنهاد سرمایه گذاری خارجی، به ترتیب زیر نسبت‌های تعیین شده در بند (د) ماده (۲) قانون را بررسی و احراز مینماید.

الف: مشخصات طرح پیشنهادی شامل نوع و میزان تولید کالا و خدمات، زمانبندی اجرا و بهره برداری طرح و پیش بینی فروش داخلی یا صدور به خارج از کشور، در نمونه های درخواست سرمایه گذاری درج میگردد.

ب: آمارهای رسمی مراجع ذیصلاح درخصوص ارزش کالا و خدمات عرضه شده در بازار داخلی در زمان صدور مجوز، در بخش و رشته مربوط، توسط معاونت امور اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارائی اخذ میشود. مبنای تصمیمات هیات آمارهایی است که تا پایان سه ماهه اول سال توسط معاونت مذکور به سازمان ارائه میگردد.

ج: تفکیک بخشها و رشته های اقتصادی براساس فهرست منضم به این آیین نامه انجام میشود.
د: میزان سرمایه گذاری در هر یک از بخشها و رشته ها، با رعایت موارد مندرج در بندهای (الف)، (ب)، و (ج) این ماده، با توجه به میزان ارزش کالا و خدمات عرضه شده در بازار داخلی و با رعایت معافیت محدودیت سرمایه گذاری برای صدور کالا و خدمات حاصله از سرمایه گذاری خارجی به خارج از کشور، توسط هیات تعیین و در صورت تصویب طرح، مجوز سرمایه گذاری صادر میگردد.

▪ **تبصره ۵-** تغییرات در سهم ارزش کالاها و خدمات تولیدی حاصل از سرمایه گذاری خارجی و یا تغییرات در ارزش کالاها و خدمات عرضه شده در بازار داخلی که در زمان صدور مجوز سرمایه گذاری ملاک تصمیم گیری هیات قرار گرفته، بعد از صدور مجوز تأثیری در اعتبار مجوز سرمایه گذاری نخواهد داشت.

ماده ۹- انتقال حقوق مالکانه به طرف ایرانی تعیین شده در قراردادهای (ساخت، بهره برداری و واگذاری) حسب توافق طرفین قرارداد، از طریق واگذاری تدریجی حقوق مالکانه در طول مدت قرارداد و یا واگذاری یکجای حقوق مکتسبه در پایان دوره قرارداد عملی میشود.

ماده ۱۰- در قراردادهای (ساخت، بهره برداری و واگذاری)، واگذاری حقوق مالکانه سرمایه گذاری خارجی به مؤسسه تامین کننده منابع مالی طرح موضوع سرمایه گذاری، با تایید هیات قابل انجام است.

ماده ۱۱- در مورد آن دسته از طرحهای سرمایه گذاری که یک دستگاه دولتی، خریدار انحصاری کالا و خدمات تولیدی است و همچنین در مواردی که کالا و خدمات تولیدی طرح مورد سرمایه گذاری به قیمت یارانههای عرضه میشود، دستگاه دولتی میتواند خرید کالا و خدمات تولیدی را به میزان و قیمت تعیین شده در قرارداد مربوط در چارچوب مقررات قانونی تضمین نماید.

فصل سوم: نظام پذیرش

ماده ۱۲- سازمان ضمن انجام وظائف مربوط به پذیرش و حمایت از سرمایهگذارهای خارجی در چارچوب قانون، مسئولیت انجام و هدایت فعالیتهای تشویق سرمایه گذاری خارجی در داخل و خارج

کشور و همچنین معرفی بسترهای قانونی و فرصتهای سرمایه گذاری، انجام مطالعات و تحقیقات کاربردی، برگزاری همایشها و سمینارها، همکاریهای مشترک با موسسات و سازمانهای بین المللی ذیربط و ایجاد ارتباط و هماهنگی با سایر دستگاهها در جمع آوری، تنظیم و ارائه اطلاعات مربوط به سرمایه گذاری خارجی را بر عهده دارد.

ماده ۱۳- هیات مسئولیت بررسی و اخذ تصمیم نسبت به کلیه درخواستهای سرمایه گذاری اعم از درخواستهای مربوط به پذیرش، ورود و به کارگیری سرمایه خارجی و خروج سرمایه و منافع حاصله را عهده دار است.

ماده ۱۴- اعضای ثابت هیات، چهار نفر معاونین مشخص شده در ماده (۶) قانون میباشند و جلسات هیات با حضور حداقل سه نفر از اعضای ثابت رسمیت یافته و تصمیمات با حداقل سه رای موافق اتخاذ میگردد. معاونان سایر وزارتخانه های ذیربط به دعوت رئیس هیات با حق رای در جلسات حضور خواهند یافت. در این موارد، تصمیمات با اکثریت آرا صورت میپذیرد.

ماده ۱۵- سرمایه گذاران، درخواست کتبی خود را به همراه مدارکی که در نمونه مربوط مشخص شده است به سازمان تسلیم مینمایند. سازمان پس از بررسیهای لازم و اخذ نظر وزارتخانه بخش ذیربط، درخواست سرمایه گذاری را به همراه نظرات کارشناسی سازمان حداکثر ظرف مدت پانزده روز کاری در هیات مطرح مینماید. عدم اعلام نظر وزارتخانه ذیربط ظرف مدت ده روز از تاریخ وصول استعلام، به منزله موافقت آن وزارتخانه با سرمایه گذار مزبور تلقی میشود. براساس تصمیم متخذه که قبلاً نظر موافق سرمایه گذار خارجی نیز نسبت به آن اخذ شده است، مجوز سرمایه گذاری تنظیم و با تائید و امضای وزیر امور اقتصادی و دارائی صادر میگردد.

▪ **تبصره ۵-** مجوز سرمایه گذاری حاوی مشخصات سرمایهگذاران، نوع و نحوه سرمایه گذاری خارجی، چگونگی انتقال سود و منافع حاصل شده و سایر شرایط مربوط به تصویب هر طرح سرمایه گذاری، خواهد بود.

فصل چهارم: مرکز خدمات سرمایه گذاری خارجی

ماده ۱۶- به منظور تسهیل و تسریع در انجام وظایف قانونی سازمان در زمینه های تشویق، پذیرش و حمایت از سرمایهگذاری خارجی در کشور، مرکز خدمات سرمایه گذاری خارجی در محل سازمان تشکیل و نمایندگان دستگاههای ذیربط در آن مستقر میگردد. این مرکز، کانون کلیه مراجعات متقاضیان سرمایه گذاری خارجی به سازمانهای ذیربط خواهد بود.

ماده ۱۷- وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی کشور، گمرک جمهوری اسلامی ایران)، وزارت امور خارجه، وزارت بازرگانی، وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت صنایع و معادن،

وزارت جهاد کشاورزی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، اداره کل ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی، سازمان حفاظت محیط زیست و سایر دستگاههای اجرایی که وزیر امور اقتصادی و دارایی تعیین مینماید، نماینده تام الاختیار خود را با امضای بالاترین مقام اجرایی آن دستگاه به سازمان معرفی مینماید.

نمایندگان مزبور از نظر مقررات استخدامی جزو کارکنان دستگاه متبوع محسوب شده و برحسب نیاز و متناسب با حجم تقاضاهای سرمایه گذاری خارجی و مراجعه سرمایه گذاران، با اعلام سازمان در مرکز حاضر شده به نحوی که بتوانند بر طبق وظایف محوله در این ماده پاسخگوی مراجعات باشند.

ماده ۱۸- نمایندگان که از طرف دستگاههای ذیربط معرفی میشوند مجری کلیه امور اجرایی و خدماتی مربوط به آن دستگاه در ارتباط با سرمایه گذاریهای خارجی میباشند. دستگاه اجرایی ذیربط مکلف است به منظور حسن انجام وظایفی که در اجرای قانون و این آیین نامه به نماینده محول گردیده است، وظایف، مسئولیتها و اختیارات نماینده را به کلیه واحدهای زیر مجموعه خود ابلاغ نموده و همزمان روند امور اجرایی مربوط به سرمایه گذاریهای خارجی در حوزه مسئولیت خود را به گونهای بازبینی نماید که انجام وظایف نماینده در مرکز تسهیل گردد.

ماده ۱۹- دستگاه اجرایی ذیربط، به منظور حفظ استمرار فعالیتهای اجرایی و خدمات خود در مرکز تربیتی اتخاذ نماید تا علاوه بر نماینده معرفی شده، فرد دیگری با همان ویژگیها به عنوان جانشین وی معرفی کند تا در غیاب نماینده آن دستگاه انجام وظیفه نماید. در صورت لزوم، دستگاه اجرایی میتواند حداکثر دو نفر را نیز در سطح کارشناس برای انجام امور اجرایی مربوط به آن دستگاه مستقر سازد.

ماده ۲۰- وظایف مرکز خدمات سرمایه گذاری خارجی به شرح زیر تعیین میشود:

- اطلاع رسانی و ارائه مشورتهای لازم به سرمایه گذاران خارجی.
- انجام هماهنگیهای لازم در امور مربوط به اخذ مجوزهای مورد نیاز از جمله اعلامیه تاسیس، مجوز سازمان حفاظت محیط زیست، پروانه های انشعاب مربوط به آب، برق، گاز، تلفن، پروانه اکتشاف و استخراج معادن و غیره از دستگاههای ذیربط قبل از صدور مجوز سرمایه گذاری.
- انجام هماهنگیهای لازم در امور مربوط به صدور روادید، اجازه اقامت و صدور پروانه کار افراد مرتبط با سرمایه گذاری خارجی.
- انجام هماهنگیهای لازم در امور مربوط به سرمایه گذاریهای خارجی بعد از صدور مجوز سرمایه گذاری شامل ثبت شرکت مشترک، ثبت سفارش و امور مربوط به ورود و خروج سرمایه، مسائل گمرکی و مالیاتی و غیره.

- انجام هماهنگیهای لازم توسط نمایندگان دستگاهها بین واحدهای اجرایی دستگاه ذیربط آنها در ارتباط با درخواست های سرمایه گذاری خارجی.
- مراقبت در حسن اجرای تصمیماتی که درخصوص سرمایه گذاریهای خارجی اتخاذ میگردد.

فصل پنجم: مقررات ورود، ارزشیابی و ثبت سرمایه خارجی

ماده ۲۱- ترتیبات مربوط به ورود، ارزشیابی و ثبت سرمایه خارجی اعم از نقدی و غیرنقدی به شرح زیر میباشد:

الف: سرمایه نقدی

۱- وجوه نقدی ارزی موضوع بند (الف) ماده (۱۱) قانون که در یک دفعه یا به دفعات به قصد تبدیل به ریال به کشور وارد میشود، در تاریخ تبدیل به ریال، وفق گواهی بانک توسط سازمان به نامه سرمایه گذار خارجی ثبت و تحت پوشش قانون قرار میگیرد. معادل ریالی ارز وارده به حساب بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر و یا حساب طرح موضوع سرمایه گذاری واریز میگردد.

۲- وجوه نقدی ارزی موضوع بند (ب) ماده (۱۱) قانون که در یک دفعه یا به دفعات به کشور وارد شده و به ریال تبدیل نمیشود، به حساب ارزی بنگاه اقتصادی سرمایه گذار خارجی ثبت و تحت پوشش قانون قرار میگیرد. وجوه یاد شده با نظارت و تأیید سازمان به مصرف خریدها و سفارشات خارجی مربوط به سرمایه گذاری خارجی میرسد.

تبصره ۵- شبکه پولی رسمی کشور مکلف است در مورد حواله های ارزی مربوط به سرمایه گذاری خارجی، مراتب را با ذکر نامه حواله دهنده، مبلغ ارز، نوع ارز، تاریخ وصول، تاریخ تسعیر، نام بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر و در صورت تبدیل به ریال، معادل ریالی ارز وارده، مستقیماً به سازمان گواهی کند.

ب: سرمایه غیرنقدی

سرمایه غیرنقدی خارجی شامل موارد مندرج در بندهای (ب)، (ج) و (د) ذیل تعریف سرمایه خارجی در ماده (۱) قانون میباشد که مراحل ورود، ارزشیابی و ثبت آنها به ترتیب زیر است:

۱- در مورد اقسام سرمایه های غیرنقدی خارجی موضوع بندهای (ب) و (ج) فوق (شامل ماشین آلات، تجهیزات، ابزار و قطعات یدکی، قطعات منفصله، مواد اولیه، افزودنی و کمکی) وزارت بازرگانی پس از اعلام موافقت سازمان با ورود اقسام

سرمایه‌های غیرنقدی خارجی، نسبت به ثبت سفارش آماری و اعلام مراتب به گمرک زیربط جهت ارزشیابی و ترخیص اقلام وارده اقدام مینماید. ارزشیابی گمرک درخصوص بهای اقلام وارده، به عنوان ارزشیابی قابل قبولی تلقی شده و به درخواست سرمایه گذار، مبلغ ارزشیابی مندرج در پروانه ورودی به اضافه هزینه های حمل و نقل و بیمه، به نام سرمایه گذار خارجی ثبت و از تاریخ ترخیص تحت پوشش قانون قرار میگیرد. در صورت وجود اختلاف بین ارزشیابی گمرک و قیمت مندرج در فهرست تفصیلی مصوب هیات، ارزشیابی گمرک ملاک ثبت سرمایه خارجی در سازمان و اداره کل ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی قرار خواهد گرفت.

- **تبصره ۱:** وزارت بازرگانی و سازمان مکلفند ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این آییننامه نسبت به تهیه نمونه ویژه‌های برای ثبت سفارش آماری اقلام سرمایه‌های غیرنقدی خارجی موضوع این بند اقدام و بر آن اساس عمل نمایند.
- **تبصره ۲:** گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است ارزشیابی بهای ماشین آلات و تجهیزات دست دوم مربوط به سرمایه گذارهای خارجی را به قیمت دست دوم انجام دهد.
- **تبصره ۳:** چنانچه مشخص شود که سرمایه خارجی غیرنقدی وارده به کشور ناقص، معیوب، غیرقابل استفاده و یا با مشخصات اظهارشده در فهرست تأیید شده توسط هیات منطبق نمیباشد، موضوع در هیات مطرح و ارزش آن قسمت از کالای وارده که مورد تأیید هیات قرار نگیرد، از حساب سرمایه وارده کسر خواهد
- **۲-** در مورد اقلام سرمایه ای موضوع بند(د) ماده (۱) قانون (شامل حق اختراع، دانش فنی، اسامی و علائم تجاری و خدمات تخصصی) سازمان پس از انجام بررسیهای لازم، گزارش مربوط به ایفای تعهدات قراردادی موضوع قراردادهای فناوری و خدمات را در هیات مطرح مینماید و وجوه تأیید شده در چارچوب دستورالعملی که هیات تهیه و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارائی میرساند، توسط هیات به عنوان سرمایه خارجی ثبت و تحت پوشش قرار میگیرد.

فصل ششم: مقررات خروج سرمایه و عایدات سرمایه ای

ماده ۲۲- کلیه درخواستهایی که منجر به انتقال سرمایه، سود و عایدات ناشی از افزایش ارزش سرمایه موضوع قانون میگردد، باید مستند به گزارش موسسه حسابرسی عضو جامعه حسابسان رسمی ایران باشد. این گونه انتقالات پس از کسر کلیه کسورات قانونی به میزانی که مؤسسه حسابرسی یاد شده تأیید میکند، میسر است.

ماده ۲۳- انتقال اصل، سود و عایدات ناشی از افزایش ارزش سرمایه موضوع سرمایه گذاریهای بند صورت میپذیرد. خروج سرمایه و منافع مربوط به سرمایهگذارهای موضوع بند (ب) ماده (۳) قانون از طریق ارز حاصل از صادرات محصولات تولیدی و یا ارز حاصل از ارائه خدمات بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر و یا صادرات سایر کالاهای مجاز انجام میپذیرد. هیات براساس گزارش موسسه حسابرسی پیرامون آخرین وضعیت اصل سرمایه، میزان سود سرمایه و عایدات سرمایههای متعلق به سرمایه گذار خارجی، مجوز خروج وجوه مربوط در هر مورد را صادر میکند.

▪ **تبصره ۵-** در مورد سرمایه گذاریهای موضوع بند (ب) ماده (۳) قانون، چنانچه در نتیجه عدم امکان صادرات، به نظر هیات تامین ارز برای انتقالات مورد نظر، میسر و ضروری تشخیص داده شود، ارز مورد نیاز از طریق نظام بانکی تامین میگردد.

ماده ۲۴- چنانچه مجوز سرمایه گذاری معطوف به بند (ب) و یا (ج) ماده (۱۷) قانون گردد، مجوز مذکور در حکم مجوز صادرات میباشد و بنگاه سرمایه پذیر میتواند ارز حاصل از صادرات خود را در یک حساب امانی نزد یکی از بانکهای داخلی و یا خارجی واریز نموده و در حد مصارفی که در مجوز سرمایه گذاری تعیین شده است، مستقیماً از آن برداشت و به سرمایه گذار خارجی پرداخت نماید. هرگونه مازاد ارز نسبت به مصارف قابل برداشت، مشمول مقررات ارزی کشور است. در هر صورت بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر مکلف است پس از پرداخت وجوه مربوط ضمن ارائه گواهی انجام صادرات، مراتب را کتباً به اطلاع سازمان برساند.

ماده ۲۵- ارز حاصل از صادرات سرمایه گذاریهای خارجی در حدود مصارف تعیین شده از سوی هیات، از شمول هرگونه مقررات محدود کننده صادرات و مقررات ارزی از جمله سپردن تعهد برای بازگشت به ارز حاصل از صادرات به کشور براساس مقررات دولتی موجود یا آنچه در آینده جاری میگردد، معاف میباشد.

ماده ۲۶- در صورت وجود محدودیت قانونی و یا اعمال شده از سوی دولت که در نتیجه آن بنگاههای اقتصادی سرمایه پذیر نتوانند تولیدات خود را صادر نمایند، مادام که محدودیت قانونی و یا تصمیم دولت برای عدم انجام صادرات جاری است، بنگاههای مزبور اجازه دارند تولیدات خود را در بازار داخلی به فروش رسانده و در مقابل تامین معادل ریالی مصارف ارزی مندرج در مجوز سرمایه

گذاری، ارزش مورد نظر را از نظام بانکی خریداری و منتقل نموده و یا مبادرت به صدور کالاهای مجاز نمایند.

ماده ۲۷- وجوه قابل انتقال موضوع قانون پس از تأیید هیات توسط سرمایه گذار خارجی از سیستم بانکی خریداری و حواله میشود و بدین منظور بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارزش لازم را در اختیار نظام بانکی قرار خواهد داد.

ماده ۲۸- هرگاه سرمایه گذار خارجی وجوه قابل انتقال را ظرف مدت شش ماه از تاریخ خاتمه انجام تشریفات اداری مربوط، به خارج انتقال ندهد، وجوه مزبور از شمول قانون خارج میگردد. استمرار شمول قانون بر وجوه مزبور با تأیید هیات امکانپذیر میباشد.

ماده ۲۹- سرمایه گذار خارجی در صورت تمایل میتواند تمام یا قسمتی از مبالغ قابل انتقال ناشی از مواد (۱۳)، (۱۴) و (۱۵) قانون را با اجازه هیات به افزایش سرمایه گذاری خود در همان بنگاه اختصاص دهد و یا پس از طی تشریفات قانونی برای اخذ مجوز سرمایه گذاری، صرف سرمایه گذاری جدید بنماید.

ماده ۳۰- دولت با رعایت اصل (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تعیین حدود تعهدات قابل پذیرش موضوع تبصره (۲) ماده (۱۷) قانون را به وزیران عضو شورای عالی سرمایه گذاری تفویض مینماید. هیات مجاز است میزان خسارت حاصل از ممنوعیت و یا توقف اجرای موافقت نامه های مالی مربوط را تا سقف تعهدات حال شده در محدوده تعهدات قابل پذیرش از سوی شورای عالی سرمایه گذاری که در مجوز سرمایه گذاری قید گردیده است، تعیین نماید. ملاک تصمیمگیری در خصوص اختیار موضوع این ماده، موافقت اکثریت وزیران عضو شورای یاد شده است. تصمیمات متخذه در صورت تأیید رئیس جمهور یا رعایت ماده (۱۹) آئین نامه داخلی هیات دولت قابل صدور است.

ماده ۳۱- هرگاه سرمایه گذار خارجی، سرمایه گذاری خود در ایران را بیمه نماید و به موجب مفاد بیمه نامه، به واسطه پرداختی که بابت خسارت ناشی از خطرات غیرتجاری به سرمایه گذار صورت گرفته، مؤسسه بیمه جانشین سرمایه گذار شود، جانشین از همان حقوقی برخوردار میباشد که به واسطه آن پرداخت خسارت صورت گرفته است. این جانشینی واگذاری سرمایه محسوب نخواهد شد مگر اینکه حسب مورد، مواد (۴) و یا (۱۰) قانون رعایت شده باشد.

فصل هفتم: مقررات عمومی

ماده ۳۲- سرمایه گذار خارجی مکلف است از تاریخ ابلاغ مجوز سرمایه گذاری طی مدت مشخصی که به اقتضای شرایط طرح مورد سرمایه گذاری توسط هیات تعیین میگردد، مبادرت به ورود بخشی از سرمایه خود به کشور، که حاکی از عزم سرمایه گذار به اجرای طرح میباشد، بنماید. در صورتی که

سرمایه گذار در طی مدت مشخص شده مبادرت به ورود بخشی از سرمایه به کشور نماید و یا با ارائه دلایل قانع کننده نسبت به تمدید مدت اقدام نکند، مجوز وی باطل شده تلقی خواهد شد.

ماده ۳۳- سرمایه گذار خارجی موظف است هرگونه تغییر در نام، شکل حقوقی، تابعیت و تغییرات بیش از سی درصد (۳۰٪) در مالکیت خود را به اطلاع هیات برساند.

ماده ۳۴- در مواردی که انجام سرمایه گذاری خارجی منجر به تشکیل شرکت ایرانی گردد، تملک زمین به نام شرکت متناسب با طرح سرمایه گذاری به تشخیص سازمان مجاز می باشد.

ماده ۳۵- دستگاههای اجرایی ذیربط از جمله وزارت امور خارجه، وزارت کشور، وزارت کار و امور اجتماعی و نیروی انتظامی، مکلفند درخصوص صدور روادید، اجازه اقامت، صدور پروانه کار برای سرمایه گذاران، مدیران، کارشناسان خارجی و بستگان درجه یک آنها در ارتباط با سرمایه گذاریهای مشمول قانون، براساس درخواست سازمان اقدام نمایند. وزارت امور خارجه مکلف است درخصوص روادید ورود حسب مورد به شرح زیر اقدام نماید:

الف- وزارت خارجه با تأیید سازمان مجوز صدور روادید کثیرالمسافره سه ساله، با حق ورود و اقامت سه ماه، در هر بار برای هر فرد به نمایندگیهای جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور ابلاغ نماید.

ب- افراد معرفی شده پس از ورود به کشور میتوانند با مراجعه به اداره گذرنامه و روادید وزارت امور خارجه و ارائه تأییدیه سازمان، اجازه اقامت خود را به مدت یکسال تمدید نمایند.

تمدید اقامت بصورت درج مهر کثیرالمسافره با اعتبار یکساله صورت میپذیرد تا فرد موظف به اخذ روادید رفت و برگشت نشود.

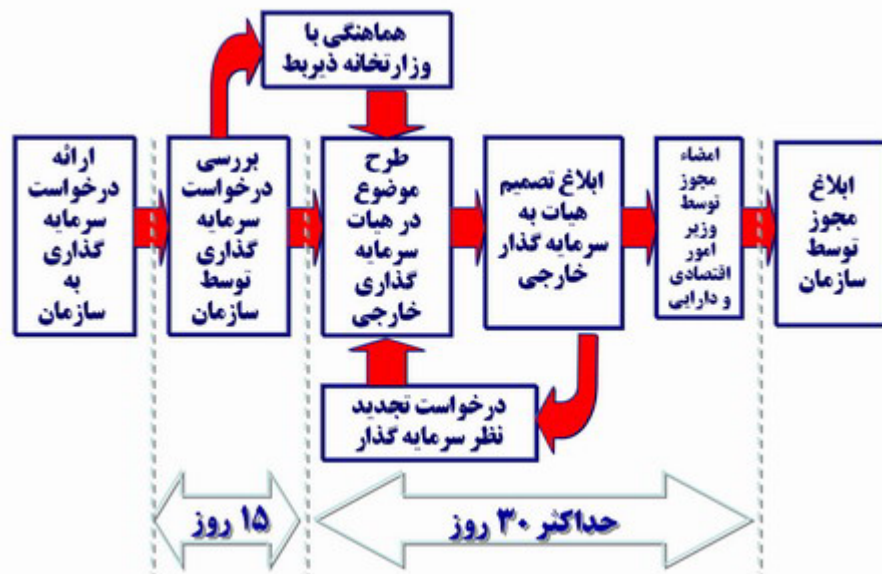
ماده ۳۶- مسئولیت سازمان در قبال انتشار اطلاعات موضوع ماده (۲۱) قانون، در حدود اطلاعاتی است که در عرف تجاری قابل انتشار باشد. تشخیص قابل انتشار بودن اطلاعات به عهده هیات است.

ماده ۳۷- سازمان و هیات مجازند برای انجام وظایف و تکالیف مقرر در قانون و این آیین نامه حسب مورد از خدمات تخصصی حرفهای و مشاورهای مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران و سایر مؤسسات خصوصی و تعاونی واجد شرایط استفاده نماید.

ماده ۳۸- کلیه مقررات مذکور در تصویب نامه های هیات وزیران در مورد سرمایه گذاری خارجی که مغایر با مفاد این آیین نامه میباشد، از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه لغو میگردد.

مراحل دریافت مجوز سرمایه گذاری خارجی

بر اساس قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی، رویه اداری درخواست مجوز سرمایه گذاری خارجی بصورتی بسیار کوتاه و ساده طراحی گردیده است. همانگونه که در نمودار زیر مشاهده می شود، کل فرایند صدور مجوز سرمایه گذاری در چهار مرحله به ترتیب زیر می باشد.

مرحله صفر: مراجعه به نماینده مرکز خدمات سرمایه گذاری خارجی در استان و دریافت معرفی نامه از این مرکز مسقر در سازمان امور اقتصادی و دارایی استان
 مرحله اول: ارائه درخواست پذیرش سرمایه گذاری به سازمان :

به متقاضیان توصیه می شود اطمینان حاصل نمایند اطلاعات مندرج در فرم درخواست پذیرش مجدانه و ترجیحا" با استفاده از مطالعات توجیه فنی و اقتصادی طرح و در صورت عدم وجود چنین مطالعاتی، به کمک آخرین اطلاعات و داده های طرحی که مایل به سرمایه گذاری در آن هستند تنظیم شده باشد. به همین منظور در طول تدارک درخواست پذیرش، کارکنان اداره کل سرمایه گذاریهای خارجی سازمان می توانند طرف مشورت قرار گیرند .

مرحله دوم: بررسی درخواست پذیرش سرمایه گذاری توسط هیات سرمایه گذاری خارجی :
 متعاقب ارائه درخواست، سازمان گزارشی درخصوص درخواست مزبور به منظور بررسی واخذ تصمیم از سوی هیات سرمایه گذاری خارجی تهیه می نماید . این فرایند معمولاً" بیش از ۱۵ روز کاری از زمان دریافت درخواست پذیرش بطول نمی انجامد . معمولاً" از نمایندگان سرمایه گذاران خارجی نیز برای شرکت در جلسه هیات سرمایه گذاری خارجی دعوت بعمل می آید . در هر صورت هیات سرمایه گذاری خارجی می بایست طی حداکثر یک ماه در خصوص درخواست پذیرش واخذ تصمیم نماید .

مرحله سوم: ارسال پیش نویس مجوز سرمایه گذاری برای سرمایه گذار خارجی :
 به منظور حصول اطمینان از رضایت سرمایه گذار خارجی از تصمیم هیات پیش نویس مجوز سرمایه گذاری پیش از صدور برای سرمایه گذار خارجی ارسال میگردد.

این کار فرصت آن را برای سرمایه گذار خارجی فراهم می سازد که جزئیات محتوای مجوز سرمایه گذاری را بررسی نموده و پیش از صدور نهایی آن موافقت یا مخالفت خود را ابراز دارد . سازمان از هرگونه اظهار نظر مخالف با تصمیمات هیات سرمایه گذاری خارجی استقبال نموده و آماده است موضوع را دوباره به منظور بررسی مجدد در هیات مطرح نماید .
مرحله چهارم : صدور مجوز سرمایه گذاری :

مجوز نهایی در هیچ شرایطی پیش از آنکه سازمان رسماً از موافقت سرمایه گذار خارجی با محتوای پیش نویس مجوز اطلاع حاصل نماید صادر نمی گردد . متعاقب دریافت تأییدیه سرمایه گذار درخصوص پیش نویس مجوز ، مجوز نهایی با امضای وزیر امور اقتصادی و دارائی صادر میگردد .

به منظور تسهیل تهیه و تدارک اسناد لازم الارائه به سازمان ، یک فرم سه صفحه ای درخواست پذیرش متناسب با انواع سرمایه گذاریهای مورد علاقه سرمایه گذاران خارجی طراحی گردیده است. این فرم می تواند برای انواع سرمایه گذاری های استفاده شود.

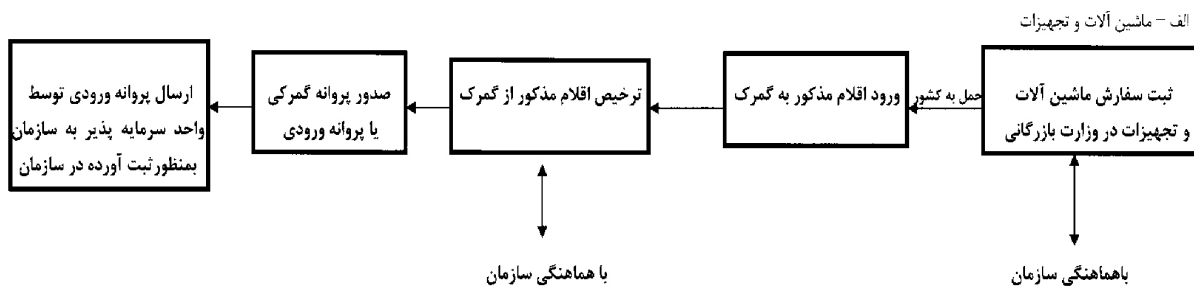
از سرمایه گذاران بالقوه تقاضا می شود به هنگام تکمیل فرمها با کارکنان اداره کل سرمایه گذاریهای خارجی سازمان یا نمایندگان سازمان در استانها مشورت نمایند .
سوای فرم مخصوص ، بمنظور اخذ مجوز سرمایه گذاری ارائه اسناد معینی نیز ممکن است مقتضی یا ضروری باشد. لذا توصیه می شود سرمایه گذاران خارجی با مراجعه به صفحه آخر فرم درخواست مربوطه و علامت زدن در مربعها، از پیوست بودن اسناد مورد نیاز به فرم درخواست اطمینان حاصل نمایند .

سرمایه گذار خارجی پس از صدور مجوز سرمایه گذاری می تواند نسبت به ثبت شرکت مشترک و یاصد درصدی به نام خود ، اقدام نموده و مبادرت به ورود سرمایه نماید .
سرمایه خارجی پس از ورود به کشور و ثبت در دفاتر سازمان سرمایه گذاری بنام سرمایه گذار خارجی تحت پوشش قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی قرار خواهد گرفت .

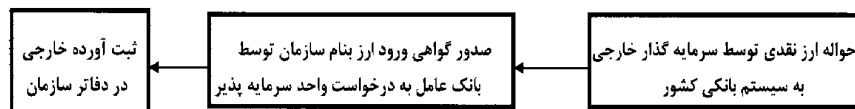
!Error

نحوه اجزاء و ثبت آورده سرمایه گذار خارجی در سازمان سرمایه گذاری

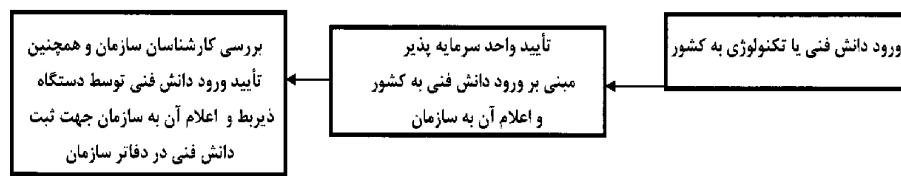
نمودار شماره (۲)

ب - ارز نقدی

ج - دانش فنی یا تکنولوژی

x در کلیه موارد فوق پس از ثبت آورده سرمایه گذار خارجی در دفاتر سازمان موضوع به سرمایه گذار خارجی رسماً اعلام می گردد.

همانگونه که در مرحله دوم فرایند صدور مجوز سرمایه گذاری خارجی تشریح گردید، گزارشی مبتنی بر اطلاعات ارائه شده از سوی سرمایه گذاران خارجی توسط سازمان سرمایه گذاری به منظور بررسی توسط هیات سرمایه گذاری خارجی و اخذ تصمیم مقتضی تهیه میگردد.

همانگونه که پیشتر نیز توضیح داده شد، مجوز نهایی، پس از دریافت تائیدیه کتبی سرمایه گذار حاکی از مورد قبول بودن محتوای مجوز، توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی امضاء و صادر می گردد.

مجوز سرمایه گذاری معمولاً "شامل نکات کلیدی و جزئیات طرح سرمایه گذاری و همچنین حقوق و تعهدات سرمایه گذار خارجی در ارتباط با طرح سرمایه گذاری مصوب می باشد. متن مجوز علاوه بر موارد دیگر، شامل نام سرمایه گذار (یا سرمایه گذاران) خارجی، طرح یا شرکتی که سرمایه گذاری در آن صورت می پذیرد، درصد سهم سرمایه گذار در سرمایه گذاریهای مستقیم خارجی، نام سرمایه گذار (یا سرمایه گذاران) ایرانی، حجم کل سرمایه ای که از سوی سرمایه گذار خارجی وارد خواهد شد، میزان مشارکت وی در سرمایه سهمی و همچنین تسهیلات مالی اضافی که توسط سرمایه گذار برای طرح فراهم خواهد شد، می شود.

مجوز معمولاً "با بندهایی متضمن شناسایی حقوق سرمایه گذار خارجی در زمینه انتقال سود، بازپرداخت تسهیلات مالی، پرداخت مخارج و هزینه های مربوط به موافقتنامه های انتقال فناوری (حق الامتیاز) و نهایتاً "حق برگشت سرمایه ناشی از فروش سهام یا انحلال شرکت، اصل و سود (بهره) تسهیلات مالی و هرگونه انتقالات ارزی دیگر در چارچوب طرح سرمایه گذار ادامه می یابد. در ادامه معمولاً "منابع تامین انتقالات فوق، اعم از برداشت مستقیم از عواید صادراتی و طرح و یا گزینه های جانشین که به منظور فراهم ساختن دسترسی سرمایه گذار خارجی به سیستم بانکی جهت تامین انتقالات ارزی وی داده شده مورد اشاره قرار می گیرند.

این مجوز می تواند مسائل مشخص دیگری که به نظر هیات و یا بنا به درخواست سرمایه گذار خارجی مهم و مستلزم ذکر می باشند را نیز در برگیرد. مجوز معمولاً با جمله ای در خصوص مهلت ورود حداقل اولین بخش از سرمایه خارجی مورد نیاز برای شروع عملیات و تحقق طرح مورد نظر پایان می یابد.

نمونه مجوز سرمایه گذاری

به شرکت (نام سرمایه گذار خارجی)..... مقیم (نام کشور)..... اجازه داده می شود بر اساس قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی و آئین نامه اجرائی آن و با رعایت کلیه قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران در طرح (نام طرح)..... با مشارکت شرکت (نام سرمایه گذار خارجی) به نسبت% و% سرمایه گذار ایرانی، بر اساس شرایط زیر سرمایه گذاری نماید:

۱- سرمایه گذاری (نام سرمایه گذار خارجی)..... جمعاً معادل (مبلغ سرمایه گذاری خارجی).... دلار آمریکا بصورت ماشین آلات، تجهیزات، ارز نقدی و دانش فنی به ترتیب زیر به کشور وارد شود:

الف- سهم سرمایه ثبتي شرکت (نام سرمایه گذار)..... معادل (مبلغ) دلار آمریکا به صورت نقد به کشور وارد شود.

ب- بعنوان تسهیلات مالی به پروژه معادل (مبلغ)..... دلار آمریکا بصورت زیر:

- معادل (مبلغ)..... دلار آمریکا بصورت نقد،

- معادل (مبلغ)..... دلار آمریکا بصورت ماشین آلات،

- معادل (مبلغ)..... دلار آمریکا بصورت تجهیزات،

- معادل (مبلغ)..... دلار آمریکا بصورت دانش فنی،

به تسهیلات مالی یاد شده سودی معادل% تعلق می گیرد و بازپرداخت اصل و پرداخت سود تسهیلات

طی سال (..... قسط متوالی) از محل عملکرد اقتصادی پروژه صورت پذیرد.

۲- ارز مورد نیاز برای بازپرداخت تسهیلات مالی و پرداخت سود تسهیلات مالی و سود سهام

شرکت (نام سرمایه گذار خارجی)..... پس از تصویب هیات سرمایه گذاری خارجی از طریق

خرید ارز از نظام بانکی کشور تامین و قابل انتقال می باشد.

اهم ویژگیها و مزیت های قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری

- عدم محدودیت در درصد مشارکت سهمی
- عدم محدودیت در میزان سرمایه گذاری خارجی
- عدم محدودیت در میزان سود قابل انتقال به خارج
- عدم محدودیت در سرمایه قابل انتقال به خارج
- عدم محدودیت در نوع سرمایه قابل پذیرش
- تسهیل ورود و اقامت سرمایه گذاران خارجی
- پوشش ریسکهای غیر تجاری
- کوتاه نمودن روند پذیرش و صدور مجوز سرمایه گذاری خارجی
- پذیرش سرمایه گذاری شرکتهای دولتی خارجی
- جبران خسارت ناشی از سلب مالکیت و ملی شدن
- امکان سرمایه گذاری اتباع ایرانی با استفاده از سرمایه با منشأ خارجی در مقام سرمایه گذار خارجی

○ امکان ارجاع اختلافات به داوری بین المللی

○ امکان برقراری حمایت نسبت به سرمایه گذاریهای قبلی خارجیان

- معافیت گمرکی برای ماشین آلات خط تولید

- معافیت های مالیاتی:

- کشاورزی ۱۰۰٪ نامحدود
- صنعتی و معدنی ۸۰٪ به مدت ۴ سال
- صنعتی - معدنی (مناطق محروم) ۱۰۰٪ به مدت ۱۰ سال
- گردشگری ۵۰٪ نامحدود
- صادراتی ۱۰۰٪ نامحدود

جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۳۸۳ به عضویت آژانس چند جانبه تضمین سرمایه گذاری (میگا) وابسته به بانک جهانی درآمده است .

در این چارچوب سرمایه گذاران خارجی که اقدام به سرمایه گذاری در کشورمان می کنند می توانند از حمایت های این آژانس در مقابل ریسک های غیر تجاری زیر بهره مند شوند:

- سلب مالکیت و ملی شدن

- انتقالات ارزی

- دخالت یا نقض قرارداد توسط دولت

▪ سرمایه گذاری خارجی (اطلاعات عمومی و پرسشهای متداول)

پیشگفتار:

مجموعه پرسش و پاسخ حاضر حاوی سئوالاتی است که عموماً توسط علاقمندان به سرمایه گذاری در جمهوری اسلامی ایران مطرح می شود. امید است پاسخ های ارائه شده این امکان را فراهم سازد تا اینگونه علاقمندان ضمن آگاهی یافتن از سیاست سرمایه گذاری خارجی در جمهوری اسلامی ایران، اطلاعات جامعی در خصوص چارچوب قانونی پذیرش این قبیل سرمایه گذاریها و چگونگی طی مراحل اخذ مجوز مربوطه بدست آورند.

گرچه ممکن است برخی از سئوالات لزوماً ارتباط مستقیمی با مقوله سرمایه گذاری خارجی نداشته باشد ولی به هر تقدیر از آنجا که تهیه مجموعه ای جامع مدنظر بوده سعی شده است انواع سئوالات محتمل گردآوری شود. بدیهی است که سرمایه گذاران ممکن است به اطلاعات دقیق تری در باب هر موضوع نیاز داشته باشند که در این صورت علاوه بر اینکه می توانند به سایر انتشارات و مجموعه راهنمای سرمایه گذاری خارجی برای توضیحات بیشتر مراجعه کنند، مستقیماً با سازمان سرمایه گذاری نیز مکاتبه و یا ملاقات حضوری داشته باشند. سازمان سرمایه گذاری پاسخگویی هرگونه سؤال مرتبط با سرمایه گذاری که در این مجموعه ذکر نشده است، نیز می باشد. به خوانندگان مجموعه توصیه می شود برای پاسخگویی به سئوالات خود ابتدا به فهرست موضوعی مجموعه مراجعه و پاسخ سئوالات مورد نظر را در بخش مربوطه جستجو کنند.

▪ فصل اول « اطلاعات عمومی »

۱. آیا سرمایه گذاری خارجی در ایران مجاز است؟

سرمایه گذاری خارجی در جمهوری اسلامی ایران براساس مقررات جاری کشور مجاز می باشد. هر سرمایه گذار خارجی می تواند بمنظور عمران و آبادی و انجام فعالیتهای تولیدی در هرزمینه ای - اعم از صنعتی، معدنی، کشاورزی و خدماتی - مبادرت به سرمایه گذاری نماید. از نظر دولت جمهوری اسلامی ایران فقط سرمایه گذاریهای مشمول مزایا و حمایتهای قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی قرار می گیرند که مجوز مربوطه را براساس این قانون دریافت نموده باشند.

۲. هدف از پذیرش سرمایه گذاری خارجی چیست؟

هدف از پذیرش سرمایه گذاری خارجی در کشور کمک به رشد و توسعه اقتصادی، افزایش فرصتهای شغلی، اخذ و توسعه فن آوری و مهارتهای مدیریتی همینطور ارتقاء کیفیت تولیدات و افزایش توان صادراتی کشور می باشد.

۳. سرمایه گذاری خارجی در چه قالب حقوقی و قراردادی قابل پذیرش است؟

سرمایه گذاری خارجی در چارچوب کلیه روشهای مشارکت حقوقی (بصورت سرمایه گذاری مستقیم) و یا ترتیبات قراردادی قابل انجام است. منظور از ترتیبات قراردادی انواع روش های تامین مالی است که در چارچوب روشهای مشارکت مدنی، بیع متقابل و انواع روشهای ساخت، بهره برداری و واگذاری صورت می پذیرد.

۴. تعریف سرمایه گذاری خارجی چیست و چه ویژگیهایی دارد؟

سرمایه گذاری خارجی عبارت است از بکارگیری سرمایه خارجی در فعالیتهایی که ریسک برگشت سرمایه و منافع آن به عهده سرمایه گذار باشد که براساس قانون سرمایه گذاری خارجی به دو روش کلی به ترتیب زیر طبقه بندی شده است:

الف. مشارکت حقوقی (سرمایه گذاری مستقیم): منظور سرمایه گذاری سهمی سرمایه گذار خارجی در یک شرکت ایرانی اعم از جدید یا موجود می باشد. میزان سهم شرکت یا سهام سرمایه گذار خارجی در چنین شرکت ایرانی تابع محدودیت نیست و سرمایه گذار به نسبت

سرمایه و یا سهم خود در شرکت، می تواند در مدیریت و اداره امور آن نقش داشته باشد.

ب. ترتیبات قراردادی: منظور مجموعه روشهایی است که طی آن استفاده از سرمایه خارجی صرفاً تابع توافقات انجام شده مبان طرفین قرارداد می باشد. به عبارت دیگر، حقوق سرمایه گذار خارجی در نتیجه مشارکت مستقیم وی در سرمایه شرکت سرمایه پذیر ایرانی ایجاد نمی شود، بلکه صرفاً به توافقات قراردادی طرفین متکی است. سرمایه گذاری خارجی در چارچوب ترتیبات قراردادی در کلیه بخشها قابل انجام است. بازگشت سرمایه و منافع حاصله در اینگونه سرمایه گذاریها نیز از محل عملکرد اقتصادی طرح مورد سرمایه گذاری، بدون اتکاء به تضمین دولت، بانکها و شرکتهای دولتی صورت می پذیرد

۵. سرمایه گذاری مستقیم خارجی در چه بخشهایی مجاز است؟

سرمایه گذاری مستقیم خارجی در کلیه زمینه هایی که فعالیت بخش خصوصی در آن مجاز است، قابل انجام می باشد

۶. سرمایه گذاری خارجی در چارچوب ترتیبات قراردادی در چه بخشهایی مجاز است؟

سرمایه گذاری خارجی در چارچوب ترتیبات قراردادی در کلیه بخشهای اقتصادی کشور مجاز است. خاطر نشان می سازد سرمایه گذاری خارجی در بخشهایی که در اختیار دولت قرار دارد، صرفاً در چارچوب ترتیبات قراردادی قابل انجام است.

۷. چه نوع تشکل حقوقی برای تحقق یک سرمایه گذاری خارجی تجویز میشود؟

طبق قانون تجارت ایران هفت نوع شرکت یا شخصیت حقوقی قابل تأسیس است که از بین آنها شرکت سهامی که در آن سرمایه به سهام تقسیم می شود بعنوان رایج ترین و مقبولترین تشکل حقوقی تجویز میشود.

۸. آیا داشتن شریک محلی برای سرمایه گذاران خارجی الزامی است؟

خیر، داشتن شریک محلی الزامی نیست اما معمولاً سرمایه گذاران خارجی به علت آشنا بودن طرف های ایرانی با شرایط کار، مقررات و ضوابط اداری، راههای استفاده از امکانات محلی و غیره تمایل به اختیار نمودن شریک محلی دارند.

۹. حد مجاز سرمایه گذاری خارجی در ایران چه میزان است؟

از حیث درصد مشارکت و میزان سرمایه گذاری هیچگونه محدودیتی برای سرمایه گذاری

مستقیم خارجی در جمهوری اسلامی ایران وجود ندارد.

۱۰. اگر چنین است پس منظور از نسبت های ۲۵٪ و ۳۵٪ مذکور در بند "د" ماده ۲ قانون سرمایه گذاری خارجی چیست؟

نسبت های مذکور ارتباطی به درصد مشارکت خارجی در هر مورد سرمایه گذاری ندارد. در حقیقت، این نسبتها ناظر به تعیین سهم ارزش کالاها و خدمات تولیدی طرح سرمایه گذاری خارجی به کل اقتصاد کشور است که در زمان صدور مجوز سرمایه گذاری خارجی برای هر بخش و زیر بخش (رشته) اقتصادی بطور جداگانه محاسبه و تعیین میگردد.

۱۱. آیا سرمایه گذاری خارجی در حوزه های بالادستی نفت و گاز مجاز می باشد

در حوزه های بالادستی نفت و گاز سرمایه گذاری خارجی صرفا در چارچوب ترتیبات قراردادی امکانپذیر است اما در حوزه های پائین دستی سرمایه گذاری خارجی مستقیم نیز مجاز می باشد.

۱۲. آیا بکارگیری اسامی و نامهای تجاری خارجی در سرمایه گذاریهای خارجی مجاز است؟

استفاده از اسامی و نامهای تجاری خارجی در کلیه زمینه ها مجاز می باشد.

۱۳. آیا سرمایه گذاری خارجی در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار مجاز است؟

منعی برای سرمایه گذاری خارجی در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار وجود ندارد. اینگونه سرمایه گذاران خارجی می توانند از مزایائی که قانون سرمایه گذاری خارجی فراهم نموده همانند سرمایه گذاریهای خارج از بورس برخوردار شوند.

۱۴. منظور از مناطق ویژه اقتصادی چیست و در کدام منطقه از کشور این مناطق تاسیس شده است؟

مناطق ویژه اقتصادی مناطق محصور گمرکی هستند که ورود کالا، ماشین آلات و تجهیزات به آن مناطق از شمول مقررات صادرات و واردات مستثنی میباشد. هریک از این مناطق ممکن است باهدفهای خاصی تاسیس شده باشند. برخی برای نگهداری کالا به قصد واردات به کشور و یا صادرات به خارج، و برخی نیز علاوه بر نگهداری کالا ممکن است برای انجام امور تولیدی و صنعتی طراحی شده باشند. در حال حاضر ۱۷ منطقه ویژه اقتصادی در کشور وجود دارد.

۱۵. آیا تفاوتی بین سرمایه گذاری خارجی در مناطق آزاد تجاری-صنعتی، مناطق ویژه اقتصادی و سرزمین اصلی وجود دارد؟

سرمایه گذاری خارجی در مناطق آزاد تابع مقررات خاص سرمایه گذاری در این مناطق می باشد. منظور از مناطق آزاد، مناطقی است که قانوناً بعنوان منطقه آزاد شناخته شده اند و در حال حاضر شامل شش منطقه قشم، کیش، چابهار، بندر انزلی، اروند و ارس می باشد. مناطقی که تحت عنوان مناطق ویژه اقتصادی از آنها یاد میشود جزئی از سرزمین اصلی می باشند و به همین لحاظ سرمایه گذاری در این مناطق نیز به مثابه سرمایه گذاری در سرزمین اصلی تلقی میگردد. در حال با توجه به دامنه شمول قانون سرمایه گذاری خارجی به قلمرو جمهوری اسلامی ایران، سرمایه گذاریهای خارجی که در مناطق آزاد تجاری-صنعتی جمهوری اسلامی ایران صورت می گیرند نیز می توانند از مزایای قانون مزبور، مشروط به طی تشریفات قانونی اخذ مجوز سرمایه گذاری، برخوردار شوند.

۱۶. منظور از شرکت ایرانی و شرکت خارجی براساس قوانین ایران چیست

شرکت ایرانی شرکتی است که طبق قانون تجارت در ایران تشکیل و به ثبت برسد حتی اگر سهام یا سهم الشرکه این شرکتها صد درصد به اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی تعلق داشته باشد. شرکت خارجی نیز شرکتی است که در خارج از ایران تشکیل و به ثبت رسیده باشد.

۱۷. آیا ایجاد پایگاه قانونی بصورت شعبه و نمایندگی شرکتهاى خارجی در ایران امکانپذیر است؟

بلی. هر شرکت خارجی برای توسعه امور تجاری خود و انجام تکالیف قراردادی و فعالیتهای بازاریابی و غیره میتواند با ثبت شعبه و یا نمایندگی شرکت مادر مبادرت به ایجاد یک پایگاه قانونی در ایران نماید. جهت تأسیس شعبه یا نمایندگی، مقررات خاصی وجود دارد و متقاضیان باید مستقیماً به اداره کل ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی مراجعه نمایند.

۱۸. آیا تأسیس شعبه و نمایندگی بعنوان سرمایه گذاری خارجی تلقی می شود؟

تأسیس شعبه و یا نمایندگی، سرمایه گذاری خارجی تلقی نمی گردد. سرمایه گذاری خارجی می تواند از طریق تشکیل یک شرکت ایرانی جدید، مشارکت در یک شرکت ایرانی موجود و یا حصول تفاهمات قراردادی با یک بنگاه سرمایه پذیر ایرانی صورت پذیرد.

۱۹. شهرکهای صنعتی چه ویژگی هایی دارند و چه تسهیلاتی در آنها فراهم است؟

شهرکهای صنعتی شهرک های پیش ساخته ای هستند که توسط شرکت شهرکهای صنعتی ایران وابسته به وزارت صنایع و معادن در قطبهای صنعتی سراسر کشور ایجاد شده و آماده استفاده برای سرمایه گذاران می باشند. لازم به ذکر است که در برخی از این شهرکها، کارخانه ها و

کارگاه‌های صنعتی ساخته شده آماده واگذاری است. نکته مهم در این شهرکها، در اختیار بودن خدمات زیربنایی از قبیل آب، برق، گاز و تلفن و دسترسی به شبکه های عمده حمل و نقل کشور می باشد.

▪ فصل دوم

« قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی »

۲۰. قانون حمایت کننده از سرمایه گذاری خارجی در جمهوری اسلامی ایران کدام است؟

قانون حمایت کننده از سرمایه گذاری خارجی در ایران، "قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی" مصوب سال ۱۳۸۱ شمسی (۲۰۰۲ میلادی) می باشد که در این مجموعه از آن با عنوان "قانون سرمایه گذاری خارجی" یاد می شود. دامنه شمول این قانون به سراسر قلمرو جمهوری اسلامی ایران تسری دارد و کلیه سرمایه گذاران خارجی می توانند براساس این قانون در کشور سرمایه گذاری نموده و از مزایای آن برخوردار شوند

۲۱. نقش مقررات سرمایه گذاری در مناطق آزاد چیست؟

هرچند سرمایه گذاری خارجی در مناطق آزاد تجاری- صنعتی تابع مقررات سرمایه گذاری در آن مناطق می باشد اما این امکان نیز فراهم است که سرمایه گذاران خارجی براساس قانون سرمایه گذاری خارجی در مناطق آزاد سرمایه گذاری نموده و از پوشش حمایتی قانون یاد شده برخوردار شوند.

۲۲) منظور از حمایت در قانون سرمایه گذاری خارجی چیست؟

منظور از حمایت، برخورداری از حقوق و مزایای خاصی است که بموجب قانون سرمایه گذاری خارجی به سرمایه گذار تعلق می گیرد. به عبارت دیگر سرمایه گذاریهایی که از طریق این قانون انجام نشوند، از چنین حقوقی برخوردار نخواهند بود.

۲۳) این حقوق و مزایا کدامند؟

بارزترین حقوقی که براساس قانون مذکور به سرمایه گذار خارجی تعلق می گیرد، شامل موارد ذیل می باشد:

• حق انتقال سود و سرمایه و منافع آن به ارز خارجی،

• حق دریافت خسارت ناشی از سلب مالکیت و ملی شدن سرمایه خارجی،

• حق دریافت خسارت ناشی از وضع قوانین یا مصوبات دولت که موجب ممنوعیت یا توقف

اجرای قراردادهای مالی سرمایه گذار خارجی گردد.

که برخورداری از رفتار یکسان و برابر نسبت به سرمایه گذاران داخلی .

۲۴) چه تسهیلات و مزایای دیگری برای سرمایه گذاران خارجی وجود دارد؟
سایر تسهیلات و مزایای مندرج در قانون سرمایه گذاری خارجی و آئین نامه اجرایی آن شامل موارد زیر می باشد .

که تبدیل و انتقال وجوه ناشی از قراردادهای مختلف سرمایه گذاری و انتقال تکنولوژی به ارز خارجی

که تبدیل و انتقال اصل و سود تسهیلات مالی مربوط به سرمایه گذاریهای خارجی
که امکان ارجاع اختلافات سرمایه گذاری به محاکم داوری بین المللی
که امکان استفاده از کارشناسان خارجی در امور مربوط به پروژه های سرمایه گذاری
که انجام صادرات بدون سپردن تعهد برای برگشت ارز حاصله به کشور
که نگهداری ارز حاصل از صادرات در خارج از کشور
که امکان دسترسی مستقیم و برداشت ارز حاصل از صادرات از حسابهای امانی بانکهای خارج از کشور

که عدم شمول ضوابط قیمت گذاری ، توزیع ، عدم ساخت و الزامات ساخت داخل

۲۵) در مجوز سرمایه گذاری چه مسائلی عنوان می گردد؟
در مجوز سرمایه گذاری ، زمینه مورد سرمایه گذاری ، شرکای ایرانی و خارجی ، نوع و نحوه سرمایه گذاری ، درصد مشارکت و میزان سرمایه گذاری خارجی ، چگونگی انتقال سود و منافع حاصله و سایر شرایط مربوط به طرح مورد سرمایه گذاری ذکر میگردد .

۲۶) چه اشخاصی میتوانند در جمهوری اسلامی ایران سرمایه گذاری نمایند؟
کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی و یا شرکتهای ، موسسات و سازمانهای بین المللی و همچنین اشخاص حقیقی و یا حقوقی ایرانی میتوانند طبق مقررات قانون سرمایه گذاری خارجی مبادرت به سرمایه گذاری در کشور نمایند .

۲۷) سرمایه گذاری ایرانیان چگونه میتواند مشمول قانون سرمایه گذاری خارجی قرار گیرد؟
سرمایه گذاری ایرانیان در صورتی می تواند مشمول قانون سرمایه گذاری قرار گیرد که سرمایه وارده ایشان منشاء خارجی داشته باشد و علاوه بر این ، سرمایه گذار مستنداتی که موبد فعالیت های اقتصادی و تجاری ایشان در خارج باشد ، ارائه دهد .

۲۸) آیا مجوز سرمایه گذاری دارای مدت اعتبار مشخصی است ؟

بلی . چنانچه سرمایه گذار خارجی پس از صدور مجوز در مدت مشخصی که به اقتضای طرح مورد سرمایه گذاری به تشخیص هیات سرمایه گذار خارجی تعیین می گردد اقدام به ورود بخش مناسبی از سرمایه به کشور نماید ، مجوز سرمایه گذاری وی باطل شده تلقی میگردد .

۲۹) تمدید مهلت اعتبار مجوز سرمایه گذاری چگونه قابل انجام است ؟

سرمایه گذار خارجی می تواند قبل از پایان مهلت اعتبار مجوز ، با ارائه دلایل قانع کننده درخواست تمدید مدت اعتبار مجوز را بنماید . هیات سرمایه گذاری درخواست تمدید را بررسی و در صورت موافقت ، مهلت مجددی را برای ورود سرمایه تعیین می نماید .

۳۰) آیا شرکتهای دولتی خارجی نیز می توانند براساس قانون سرمایه گذاری خارجی اقدام به سرمایه گذاری در ایران بنمایند ؟

شرکتهای دولتی خارجی نیز میتوانند در چارچوب قانون سرمایه گذاری خارجی اقدام به سرمایه گذاری در ایران نموده و از مزایای قانون یاد شده برخوردار شوند . منتهی رفتار قانون نسبت به اینگونه سرمایه گذاریها همانند سرمایه گذاریهای بخش خصوصی است .

۳۱) زمینه های مجاز برای سرمایه گذاری خارجی بر اساس قانون سرمایه گذاری خارجی در ایران کدام است ؟

زمینه های مجاز سرمایه گذاری خارجی در ایران بسیار متنوع می باشد و مجموعه فعالیتهایی صنعتی ، معدنی ، کشاورزی و خدماتی که به عمران و آبادی و فعالیتهای تولیدی منجر میشود را شامل میگردد .

۳۲) آیا انجام فعالیتهای صرفا تجاری می تواند سرمایه گذاری خارجی محسوب شود ؟

انجام فعالیت های صرفا تجاری ، سرمایه گذاری خارجی محسوب نمیشود . لکن انجام فعالیت های تجاری که مکمل فعالیتهای تولیدی در طرحهای مصوب باشد ، امکان پذیر است .

۳۳) آیا سرمایه گذاری خارجی در بخش خدمات تحت پوشش قرار می گیرد ؟

سرمایه گذاری خارجی در امور خدماتی از جمله بخش توریسم میتواند تحت پوشش قانون سرمایه گذاری خارجی قرار گرفته و از مزایای قانون یاد شده برخوردار شود .

۳۴) آیا سرمایه گذاریهای خارجی بطور خود بخود از حمایتهای قانون برخوردار می شوند ؟

برقراری حمایت دولت نسبت به سرمایه گذاریهای خارجی مستلزم اخذ مجوز سرمایه گذاری براساس قانون یاد شده میباشد .

۳۵) سرمایه گذاری خارجی که قبلا انجام شده ولی از پوشش حمایتی قانون برخوردار نبوده است ، چگونه و در چه شرایطی می تواند از پوشش قانون برخوردار شود ؟

سرمایه گذاریهایی که در گذشته انجام شده و تحت پوشش قانون نبوده اند در هر زمان پس از طی مراحل پذیرش برای اخذ مجوز سرمایه گذاری مشروط به ایجاد ارزش افزوده جدید می توانند تحت پوشش قانون قرار گیرند.

۳۶) آیا امکان سرمایه گذاری خارجی در واحدهای موجود وجود دارد؟ چگونه؟

از نظر مقررات و قانون سرمایه گذاری خارجی تفاوتی بین یک سرمایه گذاری جدید و سرمایه گذاری در یک واحد اقتصادی موجود وجود ندارد و کلیه سرمایه گذاران خارجی می توانند در هر زمان مبادرت به سرمایه گذاری در یک طرح جدید و یا بنگاه اقتصادی موجود نمایند. با این توضیح که پذیرش سرمایه گذاری در واحدهای موجود منوط به ایجاد ارزش افزوده جدید در نتیجه افزایش سرمایه گذاری، ارتقاء مدیریت، توسعه صادرات و بهبود سطح فن آوری در همان واحد گردد.

۳۷) سرمایه گذاری خارجی در بنگاههای اقتصادی موجود چگونه قابل پذیرش است؟

از نظر مقررات پذیرش، اینگونه سرمایه گذاریها نیز در هر زمان پس از طی مراحل پذیرش برای اخذ مجوز سرمایه گذاری مشروط به ایجاد ارزش افزوده جدید می توانند تحت پوشش قانون قرار گرفته و از مزایای قانون بهره مند شوند.

۳۸) اگر یک سرمایه گذار خارجی تمایل داشته باشد در یک شرکت موجود سرمایه گذاری نماید و بخشی از سهام شرکت را در اختیار گیرد، برای افزایش سرمایه گذاری، چه راهکارهایی وجود دارد؟ سرمایه گذار خارجی می تواند به غیر از خرید سهام، از طریق پذیره نویسی سهام جدید و یا استفاده از حق تقدم سایر سهامداران موجود مبادرت به مشارکت در افزایش سرمایه شرکت نماید.

۳۹) چه راهکارهایی برای پذیرش سرمایه گذاری خارجی در شرکتهای موجود وجود دارد؟

دو راهکار وجود دارد:

الف) خرید بخشی از سهام موجود به قیمت توافقی،

ب) مشارکت در افزایش سرمایه از طریق پذیره نویسی سهام جدید با استفاده از حق تقدم سهامداران موجود. در چه قالب حقوقی قابل اجرا هستند؟

۴۰) قراردادهای ساخت، بهره برداری و واگذاری (**BOT**) در چه قالب حقوقی قابل اجرا هستند؟

ساختارهای قابل توصیه برای قراردادهای (**BOT**) و امثالهم (نظیر **BOO** و **BOOT** و ...) می

تواند از طریق ثبت شعبه سرمایه گذار خارجی در ایران و یا تشکیل یک شرکت ایرانی (شرکت پروژه

) تحقق یابد.

۴۱) منظور از حقوق مالکانه چیست؟

منظور از حقوق مالکانه حقوق ناشی از مالکیت بر مال و دارائی و یا حقوق اکتسابی ناشی از قرارداد می باشد که در قانون سرمایه گذاری خارجی مورد شناسائی قرار گرفته و حسب مورد به حقوق مالکیت، بهره برداری و انتفاع و تسری می یابد.

۴۲) منظور از واگذاری حقوق مالکانه در طرحهای **BOT** چیست؟

بطور کلی منظور از واگذاری حقوق مالکانه حقوق اکتسابی ناشی از قرارداد مربوطه می باشد که میتواند به طرف ایرانی قرارداد واگذار شود.

۴۳) آیا داشتن حساب بانکی در خارج از ایران برای سرمایه گذاری خارجی صادراتی مجاز است؟ افتتاح حساب بانکی در خارج از ایران برای نگهداری درآمدهای صادراتی سرمایه گذاریهای خارجی مجاز است، و هدف از این تسهیلات دسترسی مستقیم سرمایه گذار خارجی به ارز حاصل از صادرات برای دریافت سود سهام و سایر پرداختهایی که باید به وی انجام شود، می باشد.

۴۴) آیا الزامی از حیث برگشت ارز حاصل از صادرات برای شرکتهای مشترک و واحدهای سرمایه پذیر وجود دارد؟

خیر. بطور کلی هیچگونه تعهدی برای برگشت ارز حاصل از صادرات اخذ نمی شود و ارز حاصل از صادرات در اختیار صادرکننده می باشد تا به هر نحو که خود تشخیص می دهد مورد استفاده قرار دهد.

۴۵) آیا سرمایه گذار خارجی می تواند سرمایه خود را بیمه کند؟ چگونه بیمه ای؟

سرمایه گذار خارجی می تواند سرمایه خود را در مقابل خطرات غیرتجاری (سیاسی) نزد موسسه بیمه سرمایه گذاری کشور متبوع خود بیمه نماید. چنانچه بر اثر قرارداد بیمه وجوهی به سرمایه گذار پرداخت شود، موسسه بیمه گر می تواند در مقام جانشین سرمایه گذار، مطالبه خسارت پرداختی ناشی از حقوقی که اصالتاً "به سرمایه گذار تعلق داشته را بنماید.

۴۶) اختلافات فی مابین سرمایه گذاران داخلی و خارجی و یا سرمایه گذاران خارجی و دولت به کدام مرجع قابل ارجاع است؟

بطور کلی چگونگی حل و فصل و ارجاع اختلافات به محاکم داخلی یا خارجی یا به مراجع داوری بین المللی بین سرمایه گذاران ایرانی و خارجی تابع توافق بین سرمایه گذاران می باشد و بعنوان یک توافق داخلی تلقی میگردد. لکن در مواردیکه طرف دعوی سرمایه گذار خارجی، شرکت یا بخش دولتی ایرانی باشد ارجاع اختلاف به محکمه یا به داوری منوط به رعایت تشریفات قانونی مربوطه توسط طرف دولتی ایرانی می باشد. بنابراین اصل ارجاع اختلاف به محاکم و داوری (بین المللی) مبتنی به توافق قبلی بین دولت ایران و دولت متبوع سرمایه گذار خارجی در قراردادهای دوجانبه امری پذیرفته شده است.

۴۷) نحوه تملک زمین در طرحهای سرمایه گذاری خارجی چگونه است ؟
در مواردی که انجام سرمایه گذاری خارجی منجر به تشکیل شرکت ایرانی گردد ، تملک زمین بنام شرکت بعنوان یک هویت ایرانی ، مجاز است . منظور از "شرکت ایرانی" شرکتی است که صرفنظر از هویت و میزان مشارکت شرکاء و یا سهامداران آن ، طبق قانون تجارت ایران تشکیل و به ثبت رسیده باشد . مالکیت بر زمین بنام اشخاص خارجی اعم از شخص حقیقی یا شرکت و یا شعبه که هویت خارجی دارند طبق قانون سرمایه گذاری خارجی مجاز نیست .

۴۷) اختلافات سرمایه گذاری چگونه قابل حل و فصل است ؟
اختلافات سرمایه گذاری در سه گروه قابل تفکیک بوده و برای حل و فصل هر یک راهکار خاصی وجود دارد :

الف) حل و فصل اختلاف بین سرمایه گذاران داخلی و خارج :
نحوه حل و فصل اختلاف بین سرمایه گذاران داخلی و خارجی بستگی به توافق طرفین سرمایه گذاری دارد که ممکن است ابتدائاً از طریق مذاکره و توافق دوستانه انجام گیرد و در صورت عدم حصول تفاهم به دادگاههای داخلی، دادگاههای خارجی و یا مراجع داوری بین المللی و یا داوری موردی ارجاع گردد . هیچ منع قانونی برای انتخاب هر یک از روشهای پیش گفته وجود ندارد .

ب) حل و فصل اختلاف بین سرمایه گذار خارجی و دولت :
بر اساس ماده ۱۹ قانون سرمایه گذاری خارجی، چنانچه اختلاف بین سرمایه گذار و دولت از طریق مذاکره حل و فصل نگردد سرمایه گذار با دو انتخاب روبروست :
اختلاف را در دادگاههای داخلی مورد رسیدگی و پیگیری قرار دهد و یا در چارچوب موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری با دولت متبوع سرمایه گذار خارجی، اختلاف را به مراجع داوری که در موافقتنامه پیش بینی شده است ارجاع دهد .

ج) حل و فصل اختلاف بین دولت ایران و دولت سرمایه گذار خارجی :
این نوع اختلافات معمولاً به اختلافات بین سرمایه گذاران ارتباطی ندارد و بیشتر به تعهدات منتسب به دولتها و اجرا و تفسیر قراردادهای می پردازد . حل و فصل اینگونه اختلافات نیز در موافقتنامه های دو جانبه و چند جانبه سرمایه گذاری پیش بینی می شود .

۴۹) آیا اصولاً تملک زمین در ایران توسط خارجیان امکان پذیر است ؟
بلی در چارچوب قانون و آئین نامه استملاک اتباع خارجی مالکیت زمین در حدود مصارف شخصی توسط اشخاص حقیقی خارجی امکان پذیر است . احراز مالکیت منوط به اخذ مجوز خاص از طریق وزارت امور خارجه می باشد .

۵۰) آیا تملک زمین بر امور صنعتی و کشاورزی توسط اتباع خارجی مجاز است ؟

خیر . تملک زمین برای مصارف صنعتی و کشاورزی که بیش از نیازهای شخصی تلقی می گردد مجاز نیست .

(۵۱) پس نحوه تملک زمین در طرح سرمایه گذاری خارجی چگونه است ؟

همانطور که در پاسخ سؤال قبلی ذکر شد، تملک زمین به نام تبعه خارجی امکان پذیر نمی باشد لکن چنانچه طرح سرمایه گذاری خارجی منجر به تشکیل "شرکت ایرانی" گردد، تملک زمین به نام آن شرکت که یک هویت ایرانی دارد مجاز خواهد بود .

(۵۲) منظور از "شرکت ایرانی" چیست ؟

منظور از شرکت ایرانی، شرکتی است که صرف نظر از تابعیت شرکاء و یا سهامداران آن، طبق قانون تجارت ایران تشکیل و به ثبت رسیده باشد .

▪ فصل سوم

« نظام پذیرش »

(۵۳) متولی پذیرش و حمایت از سرمایه گذاری خارجی در جمهوری اسلامی ایران چه سازمانی است؟ سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران بعنوان تنها نهاد مرکزی دولتی است که براساس قانون متولی امر پذیرش و برقراری حمایت نسبت به سرمایه های خارجی طبق قانون سرمایه گذاری خارجی می باشد . مجوز سرمایه گذاری خارجی در چارچوب قانون سرمایه گذاری خارجی توسط سازمان سرمایه گذاری صادر می شود .

(۵۴) آیا اخذ مجوز سرمایه گذاری برای کلیه سرمایه گذاریهای خارجی الزامی است؟

بلی . اخذ مجوز برای سرمایه گذاریهای خارجی که بر اساس قانون سرمایه گذاری خارجی انجام می شوند، الزامی است . مجوز اینگونه سرمایه گذاریها با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی صادر میشود .

(۵۵) آیا منظور این است که هر مورد سرمایه گذاری تحت قانون سرمایه گذاری خارجی به مجوز خاص نیاز دارد ؟

بلی هر مورد سرمایه گذاری خارجی در هر طرح مستقل تحت این قانون نیاز به مجوز خاص می باشد .

(۵۶) مراحل صدور مجوز سرمایه گذاری خارجی کدام است ؟ چه مدارکی برای صدور این مجوز لازم است ؟

مراحل صدور مجوز سرمایه گذاری بسیار کوتاه و ساده می باشد . با درخواست رسمی سرمایه گذار خارجی خطاب به سازمان سرمایه گذاری، موضوع ظرف ۱۵ روز کاری به هیات سرمایه گذاری خارجی گزارش می شود و پس از آن مجوز سرمایه گذاری صادر میگردد . مدارک لازم شامل فرم درخواست سرمایه گذاری و سایر مدارکی است که فهرست آنها در فرم درخواست درج شده است .

۵۷) سازمان سرمایه گذاری چه خدماتی به سرمایه گذاران خارجی ارائه می دهد؟
سازمان در همه مسائلی که سرمایه گذار خارجی با آن مواجه است می تواند مورد مشاوره قرار گیرد .
در این ارتباط سرمایه گذار از طریق مرکز خدمات سرمایه گذاری مستقر در سازمان همواره با سازمان
تماس مستقیم خواهد داشت که این امر موجبات صرفه جویی در وقت و هزینه ها را بدنبال دارد .

۵۸) منظور از مرکز خدمات سرمایه گذاری چیست ؟
مرکز خدمات سرمایه گذاری بعنوان کانون مراجعات سرمایه گذاران خارجی در محل سازمان تشکیل
شده است . در این مرکز نمایندگان دستگاههای اجرایی که مرتبط با امور سرمایه گذاری هستند،
استقرار یافته و بطور مستمر پاسخگوی کلیه سئوالات و پیگیر امور اجرایی مربوط به سرمایه گذاریهای
خارجی در حوزه مسئولیتهای خود می باشند . مراجعه به مرکز موجب میگردد ، سرمایه گذاران در
وقت و انرژی خود صرفه جویی نموده و در سریعترین زمان مسائل خود را پیگیری و اجرا نمایند .
۵۹) آیا سازمان علاوه بر خدمات مشاوره ای به سرمایه گذاران خارجی خدمات دیگری نیز ارائه می
دهد ؟

سازمان علاوه بر خدمات مشاوره ای که در اختیار سرمایه گذاران قرار می دهد، خدمات زیر را نیز به
سرمایه گذاران ارائه میدهد :

- ۱) ارائه اطلاعات در خصوص کلیه قوانین و مقررات ناظر و مربوط به سرمایه گذاری خارجی ،
- ۲) معرفی فرصتهای سرمایه گذاری خارجی در کشور به سرمایه گذاران بالقوه خارجی،
- ۳) هماهنگی و انجام استعلامات لازم با سازمان های مختلف در مورد پیشنهادات سرمایه گذاری ،
- ۴) پیدا کردن شرکاء و طرفهای مناسب اعم از داخلی و خارجی ،
- ۵) انجام امور جاری و تلاش در جهت حل و فصل اختلافات سرمایه گذاران،
- ۶) برنامه ریزی و تدارک لازم برای انجام ملاقات ها و برگزاری جلسات با سازمانهای مختلف .

▪ فصل چهارم

« سرمایه خارجی »

۶۰) اشکال سرمایه خارجی چیست؟

اشکال سرمایه خارجی در قانون سرمایه گذاری خارجی بسیار متنوع می باشد و علاوه بر سرمایه نقدی
شامل کلیه اشکال غیرنقدی اعم از ماشین آلات ، تجهیزات ، قطعات ، مواد اولیه ، دانش فنی و خدمات
تخصصی نیز می گردد . (برای اطلاع بیشتر به ماده « ۲ » آئین نامه اجرایی قانون تشویق و حمایت سرمایه
گذاری خارجی مراجعه شود)

۶۱) آیا همه نوع ارز خارجی برای ورود سرمایه نقدی قابل قبول است؟

فقط ارزهایی به عنوان سرمایه نقدی قابل ثبت می باشند که از نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بعنوان ارز قابل قبول تلقی شوند.

۶۲) سرمایه نقدی چگونه به کشور وارد شود؟

سرمایه نقدی خارجی باید از مجرای سیستم بانکی و یا مجاری رسمی مورد تأیید بانک مرکزی به کشور وارد شود. بدیهی است که ارزهای وارده باید جزو ارزهای قابل قبول بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران باشد.

۶۳) آیا ارز نقدی وارده به کشور می بایست به ریال تسعیر گردد؟

آن بخش از ارز نقدی وارده که به تشخیص سرمایه گذار می بایستی به ریال تبدیل شود از طریق سیستم بانکی توسط بانک دریافت کننده به نرخ روز بانک خریداری شده و معادل ریالی ارز وارده به حساب شرکت مشترک یا بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر واریز می گردد.

۶۴) آیا سرمایه گذار خارجی می تواند ارز نقدی وارده را به ریال تسعیر نماید و برای پرداخت بهای برخی از سفارشات خارجی مربوط به طرح سرمایه گذاری استفاده کند؟

ارز نقدی همانطوریکه می تواند به ریال تبدیل شود، این امکان فراهم است که بصورت ارز در حساب ارزی شرکت مشترک یا بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر سپرده شده و با نظارت سازمان سرمایه گذاری برای پرداخت سفارشات خارجی و یا سایر هزینه های ضروری طرح مورد نظر عیناً "مورد استفاده قرار گیرد. نگهداری سرمایه بصورت ارز بدون تبدیل، سرمایه گذار را از نوسانات نرخ ارز مصون نگهداشته و به وی امکان می دهد در زمان مناسب به تشخیص خود از آن استفاده نماید.

۶۵) تسعیر ارزهای وارده با چه نرخ انجام می شود؟

نرخ قابل محاسبه برای آورده نقدی سرمایه گذاران خارجی، نرخ رایج در شبکه پولی رسمی کشور و یا نرخ آزاد روز به تشخیص بانک مرکزی است.

۶۶) آیا برای تقویم سرمایه خارجی ارزیابی آن لازمست؟

بلی. تقویم ارزش سرمایه خارجی اعم از اینکه بصورت سرمایه نقدی یا غیرنقدی باشد ضروریست. در مورد سرمایه نقدی و غیرنقدی نرخ تبدیل بانک در روز ورود، مبنای ارزیابی قرار می گیرد.

۶۷) ورود ماشین آلات، تجهیزات، قطعات و مواد اولیه (سرمایه غیرنقدی) مستلزم طی چه تشریفات است؟

اصولاً "ورود سرمایه غیرنقدی مربوط به سرمایه گذارهای خارجی تابع تشریفات ورود کالای تجاری نیست و صرفاً "به پیشنهاد سازمان سرمایه گذاری اقلام غیرنقدی از هر قبیل براساس فهرستی که قبلاً " به تصویب رسیده و ثبت آماری (ثبت سفارش) آن در وزارت بازرگانی انجام شده باشد، مستقیماً " قابل ورود به کشور می باشد.

۶۸) آیا این بدان معناست که ورود سرمایه غیرنقدی نیاز به اخذ گواهی عدم ساخت، تخصیص ارز و گشایش اعتبار اسنادی ندارد؟

همینطور است. برای ورود سرمایه غیرنقدی نیازی به اخذ گواهی عدم ساخت، تخصیص ارز و گشایش اعتبار اسنادی و از این قبیل امور نمی باشد.

۶۹) در مورد ورود دانش فنی چه ضوابطی باید رعایت شود؟

دانش فنی و خدمات تخصصی بعنوان اشکال دیگری از سرمایه خارجی شناخته شده و باید ارزیابی و سپس به عنوان سرمایه خارجی به ثبت برسند. البته قبل از مرحله ورود دانش فنی معمولاً "نظر وزارتخانه ذیربط کسب می گردد.

۷۰) آیا پرداخت حق لیسانس یا رویالتی مجاز است؟

بلی، در حالتی که دانش فنی قرار نیست بعنوان سرمایه خارجی به احتساب گرفته شود و جوه مربوطه و یا رویالتی مصوب، قابل پرداخت به عرضه کننده تکنولوژی می باشد.

۷۱) ضابطه قابل قبول برای پرداخت حق لیسانس یا رویالتی به طرفهای خارجی چیست؟

در هر شیوه پرداخت، ارزش مواد اولیه وارداتی از خارج باید در محاسبه رویالتی و حق لیسانس دخالت داده شده و خالص مبلغ پس از کسر ارزش مواد وارداتی، قابل پرداخت به لیسانس دهنده می باشد. عبارت دیگر براساس سیاست جاری، پرداخت رویالتی و حق لیسانس بر مبنای ارزش افزوده داخلی محاسبه میگردد.

۷۲) آیا امکان ثبت حق اختراع و علائم تجاری در ایران وجود دارد؟

حقوق مالکیت صنعتی و معنوی اعم از حق اختراع، علائم و اسامی تجاری و غیره براساس قانون ثبت علائم و اختراعات قابل ثبت و حمایت قانونی در ایران می باشد.

۷۳) آیا ارائه فهرست سرمایه های غیرنقدی قبل از اقدام به ورود ضروری است؟

بلی. سرمایه گذار خارجی قبل از اقدام به ورود سرمایه باید صورت تفصیلی سرمایه های غیرنقدی را که می خواهد به ایران وارد کند حاوی مشخصات فنی، نام سازنده، سال ساخت و قیمت به همراه کاتالوگهای مربوطه را به سازمان سرمایه گذاری تسلیم نماید. پس از آنکه فهرست به تأیید رسید از آن پس سرمایه غیرنقدی به تشخیص سرمایه گذار و در یک یا چند محموله بدون هیچگونه تشریفات خاصی قابل ورود به کشور می باشد.

۷۴) آیا ورود دانش فنی نیاز به بررسی قبلی دارد؟

هرگونه بهای خدمات تخصصی اعم از اینکه به صورت سرمایه به کشور وارد شود یا اینکه در نظر باشد پرداختهایی از آن بابت صورت پذیرد می بایستی متون قراردادهای مربوطه (در صورت وجود) بهمراه درخواست سرمایه گذاری خارجی به سازمان سرمایه گذاری تسلیم گردد. سازمان سرمایه گذاری با

هماهنگی وزارتخانه ذیربط در مورد ضرورت اخذ دانش فنی و بهای آن مشورت های لازم را انجام خواهد داد.

▪ فصل پنجم

« انتقالات ارزی »

(۷۵) منظور از انتقالات ارزی چیست؟

منظور از انتقالات ارزی، انتقال کلیه وجوه اعم از وجوهی که در نتیجه عملکرد سرمایه خارجی و یا سایر وجوهی که انتقال آن بصورت ارز صورت می گیرد، می باشد. این انتقالات بطور مشخص در دو طبقه بندی قرار می گیرند:

الف) انتقالات سرمایه ای شامل سود سهام یا سود سرمایه، انتقال اصل سرمایه، عایدات سرمایه ای، انتقال مبالغ مربوط به جبران خسارت ناشی از سلب مالکیت و مصادره سرمایه خارجی.

ب) سایر انتقالات ارزی شامل کلیه انتقالات ارزی ناشی از قراردادهای حق اختراع، دانش فنی، کمکهای فنی و مهندسی، اسامی و علائم تجاری و قراردادهای مشابه.

(۷۶) آیا محدودیتی به لحاظ میزان وجوه قابل انتقال اعمال می شود؟

خیر به لحاظ قانونی هیچ نوع محدودیتی از نظر مبلغ قابل انتقال و میزان انتقال در هر سال وجود ندارد.

(۷۷) تامین ارز مربوط به انتقالات ارزی چگونه صورت می گیرد؟

تامین ارز برای انتقالات ارزی سرمایه گذاریها از طریق خرید ارز از نظام بانکی و حسب مورد از محل ارز حاصل از صادرات یا ارائه خدمات سرمایه گذاریها قابل تامین است. در هر حال نحوه تامین ارز برای انتقالات ارزی در مجوز سرمایه گذار قید می گردد.

(۷۸) انتقالات مربوط به سرمایه گذار خارجی مستلزم چه تشریفات است؟

اصولاً "هر مورد انتقال ارز اعم از انتقالات سرمایه ای و غیر آن با درخواست رسمی سرمایه گذار خارجی و یا شرکت مشترک و بنگاه سرمایه پذیر از طرف سرمایه گذار خارجی صورت می پذیرد و کلیه انتقالات پس از کسر کسورات قانونی در وجه سرمایه گذار خارجی قابل پرداخت است.

(۷۹) چنانچه بر اساس مقررات خاص یا تصمیم دولت اجازه صدور محصولات طرح مورد سرمایه گذاری داده نشود چگونه ارز مربوط به انتقالات سود و سرمایه تامین می گردد؟

در موارد استثنائی که اجازه صدور داده نشود سرمایه گذار خارجی می تواند کالای تولیدی خود را در بازار داخلی بفروش رسانده و ارز مربوطه را جهت انتقال از نظام بانکی خریداری و انتقال دهد.

بدیهی است سرمایه گذار در صورتی که تمایل داشته باشد می تواند مبادرت به صدور سایر کالاهای مجاز نماید.

▪ فصل ششم

« مسائل مالیاتی و گمرکی »

۸۰) نرخ مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی در ایران چه میزان است ؟
نرخ مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی در ایران معادل ۲۵ درصد درآمد مشمول مالیات می باشد . (ماده ۱۰۵ قانون مالیاتهای مستقیم) *

۸۱) آیا نرخ مالیات برای همه نوع شرکت اعم از شرکتهای ایرانی و شرکتهای خارجی بطور یکسان اعمال میگردد ؟

نرخ مالیات برای همه نوع شرکت اعم از شرکتهای ایرانی و شرکتهای خارجی (شعب و نمایندگی ۲۵ درصد است که بطور یکسان اعمال میگردد .

۸۲) آیا شعب و نمایندگیهای شرکتهای خارجی که صرفاً " به عملیات بازاریابی و اطلاع رسانی برای شرکتهای " مادر " در خارج می پردازند ، نیز مشمول پرداخت مالیات بر درآمد می باشند ؟
خیر . شعب و نمایندگیهای شرکتهای و بانکهای خارجی که بدون داشتن حق انجام معامله برای بازاریابی و جمع آوری اطلاعات اقتصادی در ایران برای شرکت " مادر " اشتغال دارند و برای جبران مخارج خود از شرکت " مادر " وجوهی دریافت می نمایند نسبت به آن مشمول مالیات بر درآمد نخواهند بود . (تبصره ۲ ماده ۱۰۷ ق.م.م)

۸۳) مالیات بر درآمد مؤسسات کشتیرانی و هواپیمائی خارجی در ایران چگونه محاسبه میشود ؟
مالیات مؤسسات کشتیرانی و هواپیمائی خارجی بابت کرایه مسافر و حمل کالا و امثال آنها از ایران بطور مقطوع عبارتست از پنج درصد کلیه وجوهی که از این بابت عاید آنها خواهد شد ، اعم از اینکه وجوه مزبور در ایران یا در مقصد یا در بین راه دریافت شود (ماده ۱۱۳ ق.م.م) . * قانون مالیاتهای مستقیم (ق . م . م)

۸۴) آیا درآمدهای ناشی از قراردادهای انتقال تکنولوژی ، از قبیل دانش فنی ، خدمات فنی و مهندسی ، پرداختهای مربوط به حق لیسانس و رویالتهی نیز در ایران مشمول مالیات می باشد ؟
بلی . درآمد حاصل از واگذاری امتیازات و حقوق مربوطه در اینگونه قراردادها که درآمد اشخاص خارجی محسوب میگردد به ماخذ ۲۰ درصد تا ۴۰ درصد مجموع وجوهی که ظرف یکسال مالیاتی عاید اشخاص خارجی می گردد ، مشمول مالیات به نرخ ۲۵ درصد می باشد (تبصره ۲ ماده ۱۰۵ و بند ب ماده ۱۰۷ ق.م.م)

۸۵) نحوه اخذ مالیات از قراردادهای پیمانکاری چگونه است ؟
درآمد مشمول عملیات پیمانکاری اشخاص خارجی در ایران ، نسبت به عملیات هر نوع کار ساختمانی ، تاسیسات فنی و تاسیساتی شامل تهیه و نصب موارد مذکور یا حمل و نقل ، تهیه طرح ساختمانها و

تاسیسات ، نقشه کشی ، نقشه برداری ، نظارت و محاسبه فنی و ارائه تعلیمات و کمکهای فنی ، انتقال دانش فنی و سایر خدمات در تمام موارد به ماخذ ۱۲٪ کل دریافتی سالانه آنها خواهد بود . (بند الف ، ماده ۱۰۷ ق.م.م .) . البته در مورد عملیات پیمانکاری که کارفرما وزارتخانه و موسسات و شرکتهای دولتی یا شهرداریها باشند ، آن قسمت از مبلغ قرارداد که از طریق خرید داخلی یا خارجی به مصرف خرید لوازم و تجهیزات می رسد مشروط به آن که در قرارداد یا اصلاحات و الحاقات بعدی آن مبلغ لوازم و تجهیزات بطور جدا از سایر اقلام قرارداد درج شده باشد . از پرداخت مالیات بر درآمد معاف خواهد بود . (تبصره ۲ ماده ۱۰۷ ق.م.م .) . البته به موجب تبصره ۵ ماده ۱۰۷ درآمد مشمول مالیات فعالیتهای موضوع بند الف ماده ۱۰۷ که قرارداد پیمانکاری آنها از ابتدای سال ۱۳۸۲ و به بعد منعقد میگردد طبق مقررات ماده ۱۰۶ یعنی از روی دفاتر قانونی تشخیص میگردد .

۸۶) نحوه محاسبه درآمد مشمول مالیات و نرخ قابل اعمال در طرحهایی که به روش **(BOT)** ساخت ، بهره برداری و واگذاری انجام می شوند ، چگونه است ؟
محاسبه درآمد سرمایه گذاران خارجی که از طریق انعقاد قراردادهای "ساخت ، بهره برداری مبادرت به سرمایه گذاری در ایران می نمایند از طریق رسیدگی به دفاتر "**(BOT)**" و واگذاری قانونی آنها انجام می گیرد و پس از کسر هزینه های قابل قبول به نرخ ثابت ۲۵ درصد اعمال میگردد . (ماده ۱۰۶ و ۱۰۵ ق.م.م)

۸۷) نحوه محاسبه مالیات حقوق کارشناسان خارجی چگونه است ؟
نرخ مالیات بر درآمد حقوق اشخاص حقوق بگیر اعم از ایرانی و خارجی یکسان می باشد ، بدین ترتیب که پس از کسر معافیت سالانه مقرر در ماده ۸۴ ، تا مبلغ ۴۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال درآمد سالانه حقوق مشمول نرخ ۱۰٪ و مازاد آن مشمول مالیات به نرخ ماده ۱۳۱ از ۲۰ درصد تا ۳۵ درصد خواهد بود .

۸۸) مالیات نقل و انتقال سهام شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار چه میزان است ؟
از هر نقل و انتقال سهام و حق تقدم سهام شرکتهای در بورس مالیات مقطوعی به میزان نیم درصد ۰/۵ درصد (ارزش فروش سهام و حق تقدم سهام وصول میگردد) تبصره ۱ ماده ۱۴۳ ق.م.م) (

۸۹) مالیات نقل و انتقال سهام سایر شرکتهای چه میزان است ؟
از هر نقل و انتقال سهام و سهم الشرکه و حق تقدم سهام و سهم الشرکه شرکاء مالیات مقطوعی به میزان چهار درصد (۴۰٪) ارزش اسمی آنها وصول میگردد . (تبصره ۲ ماده ۱۴۳ ق.م.م) (

۹۰) حقوق ورودی کالا چیست ؟
به مجموع حقوق گمرکی و سود بازرگانی ، حقوق ورودی اطلاق می شود . حقوق گمرکی معادل چهار درصد (۴٪) ارزش گمرکی کالاها تعیین می شود . سود بازرگانی توسط هیات وزیران تعیین و در مقررات صادرات و واردات هر سال درج می گردد .

▪ فصل هفتم

« تسهیلات و معافیت‌های مالیاتی و گمرکی »

الف) تسهیلات و معافیت‌های مالیاتی

۹۱) منظور از معافیت مالیاتی چیست و چه مواردی را شامل می‌شود؟

منظور از معافیت مالیاتی، معافیت از پرداخت مالیات بر درآمد حاصل از فعالیت‌های صنعتی و معدنی و تولیدی می‌باشد. در ایران شرکتها مکلفند مالیات سود سهام را که به عنوان مالیات اشخاص حقیقی نیز تلقی می‌گردد، در منبع کسر و به حوزه مالیاتی مربوطه پرداخت کنند. (ماده ۱۳۲ ق.م.م) (م)

۹۲) معافیت‌های مالیاتی کدام است و در چه شرایطی تعلق می‌گیرد؟

الف) معافیت مالیاتی بخش صنعت، معدن و تولید:

۱) درآمد مشمول مالیات ابرازی حاصل از فعالیت‌های تولیدی و معدنی در بخش‌های تعاونی و خصوصی از تاریخ شروع بهره برداری یا استخراج به میزان ۸۰ درصد و به مدت چهارسال از پرداخت مالیات معاف می‌باشد. (ماده ۱۳۲ ق.م.م) (م)

۲) آن قسمت از سود ابرازی شرکت‌های تعاونی و خصوصی که برای بازسازی، توسعه، نوسازی و یا تکمیل واحدهای صنعتی و معدنی موجود و یا ایجاد واحدهای صنعتی و معدنی جدید در آن سال مصرف گردد از ۵۰ درصد مالیات متعلقه معاف خواهد بود. (ماده ۱۳۸ ق.م.م) (م)

ب) معافیت مالیاتی بخش کشاورزی:

کلیه درآمد حاصل از کلیه فعالیت‌های کشاورزی، دامپروری، دامداری، پرورش ماهی و زنبور عسل و پرورش طیور، صیادی و ماهیگیری و نوغانداری، احیای مراتع و جنگلها و باغات و اشجار و نخیلات بدون محدودیت زمانی از پرداخت مالیات معاف می‌باشد. (ماده ۸۱ ق.م.م) (م)

ج) معافیت مالیاتی بخش گردشگری:

کلیه تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی دارای پروانه بهره برداری از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هر سال از پرداخت ۵۰ درصد مالیات متعلقه معاف خواهند بود. (تبصره ۳ ماده ۱۳۲)

۹۳) آیا شرایطی برای برخورداری از معافیت وجود دارد؟

بلی. معافیت مالیاتی برای بخش‌های صنعتی و معدنی زمانی میسر است که واحدهای مربوطه خارج از شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران و ۵۰ کیلومتری اصفهان و سی کیلومتری مراکز استانها و شهرهای دارای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت استقرار داشته باشند. (شهرکهای صنعتی مستقر در شعاع ۳۰ کیلومتری مراکز استانها و شهرهای یاد شده از این شرط مستثنی می‌باشند. (تبصره ۲ ماده ۱۳۲ ق.م.م) (م)

۹۴) آیا استقرار واحدها در مناطق محروم موجب افزایش میزان و دوران معافیت مالیاتی می‌گردد؟

بلی . صددرصد (۱۰۰٪) درآمد مشمول مالیات کلیه واحدهایی که در مناطق محروم مستقر می باشند به مدت ده سال از معافیت مالیاتی برخوردار است . (ماده ۱۳۲ ق.م.م)

۹۵) آیا مشخص است مناطق محروم کدامند؟

در آغاز هر برنامه توسعه اقتصادی فهرست مناطق محروم توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی و وزارتخانه های امور اقتصادی و دارائی و صنایع و معادن تهیه و به تصویب هیات وزیران می رسد . (تبصره ۲ ماده ۱۳۲ ق.م.م)

۹۶) آیا از حیث بخشودگی مالیاتی تفاوتی بین واحدهای مستقر در مناطق ویژه اقتصادی با سایر مناطق سرزمین اصلی وجود دارد؟

از حیث بخشودگی مالیاتی هیچ تفاوتی میان سرزمین اصلی و مناطق ویژه اقتصادی وجود ندارد . در حقیقت رفتار مالیاتی در تمامی مناطق ویژه با سرزمین اصلی یکسان است .

۹۷) آیا درآمد صادرات نیز از معافیت مالیاتی برخوردار است ؟

بلی . صددرصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از صادرات محصولات تمام شده صنعتی و کشاورزی و صنایع تبدیلی و تکمیل آن و پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد حاصل از صادرات سایر کالاهای غیر نفتی از پرداخت مالیات معاف است (ماده ۱۴۴ ق.م.م)

۹۸) معافیت مالیاتی ترانزیت کالا به چه صورت است ؟

صددرصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از صادرات کالاهای مختلف که به صورت ترانزیت به ایران وارد شده یا می شوند و بدون تغییر در ماهیت یا با انجام کاری بر روی آن صادر می شوند از شمول مالیات معاف است (بند ب ماده ۱۴۴ ق.م.م)

۹۹) آیا شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار علاوه بر معافیهایی که به واحدهای صنعتی و معدنی ، کشاورزی و گردشگری تعلق می گیرد از معافیت یا بخشودگی مالیاتی دیگری نیز برخوردار می باشند ؟

کلیه شرکتهای پذیرفته شده در بورس که نقل و انتقال سهام آنها از طریق کارگزار بورس انجام می گیرد معادل ده درصد (۱۰٪) مالیات آنها بخشوده می شود (ماده ۱۴۳ ق.م.م)

ب) تسهیلات و معافیت های گمرکی :

۱۰۰) آیا امکان ورود مواد اولیه بصورت ترانزیت و بعد صدور آن بصورت کالای ساخته شده و برخوردار از معافیت گمرکی وجود دارد؟

بلی . به موادیکه بصورت ترانزیت و به قصد تولید وارد می شود معافیت گمرکی تعلق می گیرد و اگر به هر دلیلی این عوارض در ابتدا دریافت شده باشد، پس از صدور کالای تولید شده قابل استرداد می باشد .

۱۰۱) ماشین آلات و تجهیزات دست دوم وارده به کشور در گمرک به چه قیمتی ارزیابی می شود؟
کلیه کالاهایی که به کشور وارد می شود به قیمت نو در گمرک ارزیابی می گردد و فقط ماشین آلات و تجهیزات دست دومی که برای استفاده در خط تولید بر اساس قانون سرمایه گذاری خارجی به کشور وارد می شود به قیمت واقعی آن (دست دوم) ارزیابی می گردد.

▪ فصل هشتم

« سایر تسهیلات و معافیت ها »

۱۰۲) سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران چه تسهیلاتی برای اخذ رواید ورود سرمایه گذاران و کارشناسان خارجی ارائه می دهد؟
سازمان سرمایه گذاری با معرفی سرمایه گذاران، مدیران و کارشناسان خارجی و بستگان درجه یک آنها به وزارت امور خارجه، امور مربوط به صدور رواید، اعم از رواید یک بار ورود و یا مکرر سه ساله با حق ورود و اقامت سه ماهه در هر بار را تسهیل می نماید. سرمایه گذاران خارجی یا شرکتهای مشترک می توانند با ارسال فرم مشخصات افراد مورد نظر و ذکر چگونگی نیاز به حضور ایشان در ایران، تقاضای رواید نمایند. لازم به ذکر است که تسهیلات سازمان سرمایه گذاری بدان معنی نیست که برای اخذ ویزا تنها از مسیر این سازمان اقدام شود، بلکه همگان می توانند طبق مقررات جاری مستقیماً^{۱۱} به نمایندگی های جمهوری اسلامی ایران در خارج مراجعه و درخواست رواید نمایند.

۱۰۳) آیا تسهیلاتی برای اقامت و صدور پروانه کار نیز وجود دارد؟
در صورت ضرورت سازمان سرمایه گذاری تسهیلات و کمکهای لازم را در این خصوص به سرمایه گذاران خارجی ارائه خواهد داد.

۱۰۴) آیا ورود سرمایه های غیر نقدی خارجی مستلزم پرداخت هزینه های خاصی است؟
سرمایه غیر نقدی خارجی به استثنای ماشین آلات خط تولیدی در طرحهای صنعتی و معدنی همانند سایر کالاهای وارداتی مشمول پرداخت حقوق ورودی می باشند.

۱۰۵) آیا ورود ماشین آلات و تجهیزات سرمایه ای و مواد اولیه مستلزم اخذ گواهی عدم ساخت از وزارتخانه ذیربط می باشد؟

خیر. برای ورود سرمایه غیر نقدی خارجی در طرحهای مصوب نیازی به اخذ گواهی عدم ساخت نمی باشد. منظور از گواهی عدم ساخت گواهی است که معمولاً^{۱۲} وزارتخانه ها برای آن دسته از کالاهایی که در ایران ساخته نمی شود و منعی برای واردات آنها وجود ندارد صادر می کنند. این گواهی جهت حمایت از تولیدات داخلی صادر میگردد.

▪ فصل نهم

« متفرقه »

۱۰۶) با چه کشورهایی موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف امضاء شده و لازم الاجرا است؟
ایران از قبل از انقلاب در سال ۱۹۶۴ با دو کشور فرانسه و آلمان موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف امضاء نموده و بعد از انقلاب تاکنون ۴۰ موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف با سایر کشورها به امضاء رسیده است که از مجموع موافقتنامه های فوق ۳۴ موافقتنامه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و ۸ موافقتنامه نیز مراحل تصویب نهایی را طی می کند.

۱۰۷) ایران با چه کشورهایی موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری امضاء است؟
با ۵۴ کشور موافقتنامه تشویق و حمایت متقابل از سرمایه گذاری امضاء شده که ۴۳ موافقتنامه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و ۱۱ موافقتنامه نیز مراحل تصویب نهایی را طی می کنند.

۱۰۸) آیا در زمینه سرمایه گذاری، ایران موافقتنامه چند جانبه نیز امضاء نموده است؟
بلی. دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه تشویق، تضمین و حمایت از سرمایه گذاری بین کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی و همچنین موافقتنامه چند جانبه ای بین کشورهای عضو سازمان همکاریهای اقتصادی (اگو) ملحق شده است.

۱۰۹) آیا ایران عضویت در آژانس چندجانبه تضمین سرمایه گذاری (**MIGA**) را پذیرفته است؟
بلی. دولت ایران به عضویت آژانس چندجانبه تضمین سرمایه گذاری (میگا) درآمده و امکان برخورداری از پوششهای تضمینی میگا برای سرمایه گذاران خارجی فراهم است. هر چند قانون سرمایه گذاری خارجی و موافقتنامه های دو و چند جانبه سرمایه گذاری که ایران با کشورهای مختلف امضاء نموده، حقوق سرمایه گذار خارجی را در برابر خطرات غیر تجاری تحت پوشش قرار میدهد با این وجود عضویت در میگا امکان برخورداری از پوشش حمایتی مضاعف را میسر می سازد.

۱۱۰) سرمایه گذار بالقوه خارجی لازم است از چه قوانین و مقرراتی مطلع باشد؟
علاوه بر قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی و آئین نامه اجرائی آن که تامین کننده حقوق اساسی سرمایه گذار خارجی است، مطالعه قوانین ذیل نیز توصیه می شود:

۱) قانون تجارت بخش شرکتهای سهامی

۲) مقررات صادرات و واردات

۳) مالیاتهای مستقیم

۴) قوانین و مقررات گمرکی

۵) قانون کار بمنظور اطلاع از چگونگی استفاده از خدمات اتباع بیگانه

۶) ثبت علائم و اختراعات، بمنظور اطلاع از حقوق مالکیت های صنعتی و معنوی

**پیوست ۱: بخشها و زیر بخشهای موضوع بند "د" ماده (۲)
قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی**

بخش	زیر بخش
کشاورزی	<ul style="list-style-type: none"> - زراعت و باغداری - دام و طیور، پرورش کرم ابریشم - جنگل و مرتع - ماهیگیری و پرورش ازیان
معادن	<ul style="list-style-type: none"> - نفت خام و گاز طبیعی (اکتشاف، استخراج و انتقال) - سایر معادن (اکتشاف و استخراج و فراوری)
صنعت	<ul style="list-style-type: none"> - صنایع مواد غذایی، آشامیدنی و دخانیات - صنایع نساجی، پوشاک و چرم - صنایع سلولزی (چوب، کاغذ و...) چاپ و نشر - صنایع شیمیایی، فرآورده های نفتی، لاستیک و پلاستیک - صنایع محصولات کانی غیر فلزی بجز نفت و ذغال سنگ - صنایع فلزات اساسی - صنایع و تجهیزات حمل و نقل و خودرو سازی - صنایع ماشین الات و تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی (رادیو و تلویزیون و دستگاه ها و وسایل ارتباطی) - صنایع ماشین الات و تجهیزات الکتریکی و الکترونیکی (طبقه بندی نشده در جای دیگر) - صنایع ابزار پزشکی، اپتیکی و ابزار دقیق - باز یافت
تامین اب، برق و گاز	<ul style="list-style-type: none"> - جمع اوری، تصفیه، تامین، انتقال و توزیع اب و فاضلاب - تولید، انتقال و توزیع برق - پالایش و توزیع گاز طبیعی
ساختمان	<ul style="list-style-type: none"> - ساخت زیر بناها - ساختمان و مسکن - مصالح ساختمانی
حمل و نقل و ارتباطات	<ul style="list-style-type: none"> - حمل و نقل راه آهن - حمل و نقل جاده ای - حمل و نقل لوله ای - حمل و نقل ابی - حمل و نقل هوایی - خدمات پشتیبانی - پست و مخابرات
خدمات	<ul style="list-style-type: none"> - خدمات مالی (بیمه، بانک و...) - گردشگری - امور عمومی - خدمات شهری - آموزش و پرورش - سایر خدمات (مهندسی، طراحی و...)

انتقالات ارزی به خارج		امنیت سرمایه/تضمین ها	میزان و درصد مشارکت	نوع ونحوه ورود سرمایه(نقدی و غیر نقدی)	زمینه های سرمایه گذاری	روشهای سرمایه گذاری
قراردادهای فناوری و خدمات	اصل سرمایه/سود					
- نامحدود به صورت ارز - طرحهای صادراتی به صورت کالا	- نامحدود بصورت ارز - طرحهای صادراتی بصورت کالا	- تضمین پرداخت غرامت در مقابل سلب مالکیت و ملی شدن - تضمین صادرات و تامین ارز در صورت ممنوعیت صادرات - برخورداری از رفتار یکسان با سرمایه گذاران داخلی	بدون محدودیت	- با تأیید هیات سرمایه گذاری خارجی در مجوز سرمایه گذاری قید می گردد. - به مجوز دیگری نیاز نیست	کلیه زمینه ها که فعالیت بخش خصوصی در آنها مجاز است	سرمایه گذاری مستقیم خارجی (fdi)
	- نامحدود بصورت ارز - طرحهای صادراتی بصورت کالا	- تضمین پرداخت غرامت در مقابل سلب مالکیت و ملی شدن - تضمین صادرات و تامین ارز در صورت ممنوعیت صادرات - برخورداری از رفتار یکسان با سرمایه گذاران داخلی - تضمین جبران خسارت ناشی از ممنوعیت یا توقف اجرای موافقتنامه های مالی بر اثر وضع قانون و یا تصمیمات دولت - تضمین خرید در مواردی که دستگاه دولتی طرف قرارداد خریدار انحصاری کالا و خدمات تولیدی باشد	بدون محدودیت	- با تأیید هیات سرمایه گذاری خارجی در مجوز سرمایه گذاری قید می گردد - به مجوز دیگری نیاز نیست	کلیه زمینه ها اعم از زمینه های مجاز برای بخش خصوصی و دولتی	ترتیبات قراردادی: روشهای ساخت بهره برداری و واگذاری (bot)
	- نامحدود به صورت کالا	- تضمین پرداخت غرامت در مقابل سلب مالکیت و ملی شدن - تضمین صادرات و تامین ارز در صورت ممنوعیت صادرات - برخورداری از رفتار یکسان با سرمایه گذاران داخلی - تضمین جبران خسارت ناشی از ممنوعیت یا توقف اجرای موافقتنامه های مالی بر اثر وضع قانون و یا تصمیمات دولت.	میزان سرمایه گذاری نا محدود - درصد مشارکت موضوعیت ندارد	- با تأیید هیات سرمایه گذاری خارجی در مجوز سرمایه گذاری قید می گردد. - به مجوز دیگری نیاز نیست	کلیه زمینه ها اعم از زمینه های مجاز برای بخش خصوصی و دولتی	بیع متقابل
- نامحدود به صورت ارز - طرحهای صادراتی بصورت کالا	- نامحدود بصورت ارز - طرحهای صادراتی بصورت کالا	- تضمین پرداخت غرامت در مقابل سلب مالکیت و ملی شدن - تضمین صادرات و تامین ارز در صورت ممنوعیت صادرات - برخورداری از رفتار یکسان با سرمایه گذاران داخلی - تضمین جبران خسارت ناشی از ممنوعیت یا توقف اجرای موافقتنامه های مالی بر اثر وضع قانون و یا تصمیمات دولت	- بدون محدودیت	- با تأیید هیات سرمایه گذاری خارجی در مجوز سرمایه گذاری قید میگردد. - به مجوز دیگری نیاز نیست	کلیه زمینه ها اعم از زمینه های مجاز برای بخش خصوصی و دولتی	مشارکت مدنی

تعاریف:

سرمایه گذاری مستقیم خارجی: عبارتست از مشارکت حقوقی سرمایه گذار خارجی در یک شرکت ایرانی موجود یا جدید

ترتیبات قراردادی: مجموعه روشهایی است که طی آن استفاده از سرمایه خارجی صرفاً تابع توافقات قراردادی فیما بین طرفین قرارداد می باشد.

ساخت و بهره برداری و واگذاری: سرمایه گذار خارجی طبق توافقات قرار دادی با طرف ایرانی منابع مالی نقدی و غیر نقدی برای اجرای طرح مورد سرمایه گذاری را با مسئولیت خود و از طریق تشکیل شرکت ایرانی و یا تاسیس شعبه خود در ایران بعنوان شرکت پروژه (project company). تدارک نموده و حسب مورد مبادرت به ساخت و یا بهره برداری از طرح می نماید. روشهای bot بسیار متنوع و هر کدام از ویژگیهای خاصی برخوردارند.

بیع متقابل: سرمایه گذار خارجی منابع مالی نقدی و غیر نقدی را برای ایجاد توسعه و یا نو سازی بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر در اختیار بنگاه قرار می دهد و برگشت سرمایه بصورت کالاها و خدمات تولیدی بنگاه اقتصادی سرمایه پذیر و یا سایر کالاها تسویه می شود.

مشارکت مدنی: ترتیبات قراردادی برای انجام فعالیت مشترکی است که بدون تشکیل شخصیت حقوقی (شرکت) صورت می گیرد و منافع سرمایه گذاری و نحوه انتفاع هر یک از طرفین مشارکت به ترتیبی که در قرارداد مقرر گردیده قابل برداشت است.

مشارکت مدنی شامل کلیه اشکال دیگر کسب و کار است که در آن سرمایه گذار خارجی بدون تشکیل شرکت در منافع حاصل از سرمایه گذاری ذینفع می شود. در هر حال سوابق مالی مربوط به مشارکت در دفاتر یکی از طرفین مشارکت در ایران ثبت و ضبط می شود.